Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

…рһэй 1921 оной …ийн 21-һээ гарана | № 224 (15847) | 1981 оной сентябриин 27, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

А. ФАДЕЕВЭЙ ДУРАСХААЛДА

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Совет литературын үндэһэ һуури табилсагшадай нэгэн болохо А. Фадеевэй түрэһөөр 80 жэлэй ойдо зорюулагдаһан уран зохёолой үдэрнүүд Приморидо эхилбэ. Ороной бүхы республикануудһаа, хизаарнууд болон областьнуудһаа иишэ ерэһэн 150 гаран уран зохёолшод эдэндэ хабаадана.

Сентябриин 25-да тэдэ предприятинуудта, океан далайнууд соогуур тамардаг судынуудта, соёлой байшангуудта хүрэһэн, хотын ажалшадтай, морягуудтай, загаһашадтай, Совет Арми ба Флодой сэрэгшэдтэй зохёолнуудаа танилсуулһан байгаа.

Совет литературын үдэрнүүд октябриин 2 болотор Приморидо үнгэргэгдэхэ юм. Тэрээндэ хабаадагшад Алас-Дурна зүгэй партизануудай дайшалхы болон ажалай алдар солын хото городуудта, һуурин тосхонуудта, Улаан тугта Номгон далайн флодой частьнууд ба корабльнуудта хүрэхэ, буртаг тайга соохи А. Фадеевэй түрэл тосхондо —Чугуевкада айлшалжа, тэрэнэй гэр-музейн шэнэ байшан нээлгэдэ, нютагайнгаа суута хүндэ зорюулан примориинхидой бодхоохо хүшөөгэй һуури табилсаха юм. Александр Фадеевэй зохёолнуудаар литературна уншалганууд эмхидхэгдэнэ, мэргэжэлтэ ба уран һайханай коллективүүдэй концертнүүд табигдана, кинофильмнүүд харуулагдана.

БИ-ТАБАН ЖЭЛДЭ, ТАБАН ЖЭЛ-НАМДА

…ДЭМ БЭЛИГҺЭЭ …ХИМ МЭРГЭЖЭЛ

…үетэн нүхэдтэел адли арбадахи …дүүргээд армиин албанда ошоо һэм. …нүхэдэйнгөө туһаламжаар авиаме… …мэргэжэл шудалжа эхилбэб. Ур… …маршье техникэдэ хургаараашье хү… …дүтэлөөгүй хүндэ түрүүшээр хэзээ… …эрхэтэй һааб даа. Тиибэ яабашье, …шудалха гэжэ эрид шиидээд, һүү… …үүлдэ классна технигэй үнэмшэлгэ… …болојо, һанаһанаа бэелүүлһэн, һар… …бажууһан хүм. Мүн албаяа хэ… …үедөө токарна станогой оньһон… …танилсаһан байхаб.

…болохолсороо армиин һүүлээр …мэргэжэл бэдэрбэшьегүйб, «Элект…» заводой электромеханическа (мүнөө 2-дохи цех болонхой) ерэжэ, …станогой саана зогсоһон намтар…

…1968 оноһоо заводто хүдэлжэ байнаб. …энэ ажални имагтал юһэдэхи, арбада… …жэлнүүдтэ тудалдана ха юм. Энэ …дотор заводнай танигдахаар бэшэ …хубилаа. Манай предприятида …элеэр мэдэрэгдэмэ техническэ …ын үе байгаа. Энээнһээ уламжалан, …үүдшье ургаа, шадабари, мэргэжэлынь … Тиигэншьегүй аргагүй.

…хоёр табан жэлэй туршада …завод гурбан шэнэ түхэлэй авто… …зүүгаад сериин асинхронно, двига… …үдые бүтээн гаргадаг болсо юм. …дашарамдуулан, миниишье мэр… …хубилалта болоо—шэнэ янзын …станок гүйсэд шудалжа, шэнэ хэ… …нүүдые бүтээжэ шададаг болооб. …балансировщик гээшэ тиимэшье …мэргэжэл бэшэ юм. Электродвига… …дэй роторой элдэб зүйлнүүдые …бүтээжэ, ямаршье хазагайралта… …һүүри һууридань тааруулхын ту… …шадабари хэрэгтэй, тэсэмгэйгээр, үсэд… …тухакдань хүрэхэ хабатай бай… …шухала. Иигэжэл ажалладаг хүн …туйладаг гээшэ.

…цех заводой тон томо цехүүдэй …юм. Эндэ элдэб мэргэжэлтэй 360 …хүдэлмэришэд ээм ээмээ түшэлсэн, …даабари, социалис уялгануудаа …солотойгоор дүүргэхын тула …амжалта туйлана. Энээнэй гэр… —продукци гаргалгаар найман һарын …сум дүүргэгдээ. Энээндэ миниишье …биил ааб даа.

…табан жэлэй туршада токарь… …ировщигуудай мэргэжэл гүйсэд шу… …түсэб даабаринуудаа һайн шанар… …дүүргэһэйнгээ түлөө Ажалай Ал… …III шатын орденоор шагнагдаа …арбадахи табан жэлэймни ажалай дүн… …бүришье һайн байжа, баһал гүрэн …үндэр хайрада— Ажалай Улаан Ту… …ордендо хүртэнхэйб.

…амжалта, илалта гээшэ үсэд нэтэрүү ажалаар түйлагдадаг гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Тэрэнэй хажуугаар шадабари, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ, шэнэ оньһон техникэ шудалха гээшэ амжалтын шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэниинь болоно. Энэ талаар манай заводой хүдэлмэришэд, илангаяа залуушуул эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлхын тула ёһотоор оролдодог заншалтай. Нэгэ жэшээ дурдаһууб. Мүнөө манай цехэй начальнигаар дэбжүүлэгдэһэн Юрий Михайлович Золотарев ажалайнгаа намтар баһал токарёор эхилһэн юм. Номдо дуратай, һүбэлгэн бэрхэ Юрий ажалайнгаа хажуугаар институтда заочноор һуража, инженерэй дипломтой болоод, хүтэлбэрилхы ажалда дэбжүүлэгдэнхэй. Үгышье һаа, инструментальна цехтэ хүдэлдэг Валентина Раднаевае абаад үзэе. Тэрэ үхибүүдтэйшье һаа, баһал дээдэ һургуулида ажалһаа һаатангүйгөөр һуралсажа, эрдэм бэлигээ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ зорюулан, ухаалан зохёохо, уралан нарижуулха хэдэн дурадхалнуудые орууланхай. Тэдэнэйнь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэһэнэй ашаар хэдэн мянган түхэригэй алмалта хэгдээ.

Нэгэ мүнгэнһөө мянган түхэриг бүридэдэг гэдэгтэл, коллективэй ажалай дүнгүүд хүн бүхэнэй хубитаһаа бүридэнэ бшуу. Энээндэ бэд байтар нэмэри оруулхын тулэ хүдэлмэришэн бүхэн шэнэ технологи шудалха, шэнэ түхеэрэлгэнүүд дээрэ ажаллажа шададаг болохо ёһотой. Илангаяа мүнөө үедэ — манай заводой шэнэлэн һэльбэгдэжэ байхада ехэ юумэ мэдэхын тула һурахал хэрэгтэй.

Иигэжэ һураха арга боломжо, сэхыень хэлэхэдэ, намда түрэл заводни, совет оронойнай Конституци олгоо гэжэ батаган хэлэхэ бүхы үндэһэтэйб. Парти, правительствынгаа анхарал доро нэрээ нэрлүүлжэ, хүн боложо болбосорооб. Тииһэндээ хэмгүй ехэ баяртайб.

Орденто заводойнгоо ойн баяраар, Машина бүтээгшын һайндэрөөр дашарамдуулан, бүхы нүхэдөө халуунаар амаршалха зуураа, тэдэндэ ажалдаһьшье, ажабайдалдаһьшье амжалта хүсэхэ байнаб.

А. МАЛЬЦЕВ,
«Хүндэтэлэй Тэмдэг» орденто «Электромашина» заводой токарь-балансировщик.

ХУРЯАЛГАЯ ХУРДАДХАХА!

ХҮРШЭНЭРҺӨӨ ГЭЭГДЭХЭГҮЙ

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын намарай ургасые эгээн богони болзорто, эрхим шанартайгаар хуряажа абаха, гүрэндөө түсэбһөө үлүү тарян худалдаха, үрэһэ хүрэнгэ хүсэд хүрэхөөр хаажа абаха гэһэн уряатайгаар хандаһан манай хүршэ XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй, мэргэжэлтэдэй бэшэгые совхозоймнай бүхы хүдэлмэришэд, механизаторнууд халуунаар угтаһан байна. Энэ бэшэгые зүбшэн хэлсэхэ үедөө коллектив бүхэн арга боломжонуудаа үшөө дахин наринаар шэнжэлэн хаража, тодорхой уялганууды бэедээ даажа абаа.

Таряа хуряалгын технологиие наринаар баримталан, бүхы хүдэлмэреэ ипатовска гуримаар эмхидхэжэ, оробһото ургамалнуудаа хүдэлмэриин 30 хоногто хуряажа дүүргэхэ, адагынь гектар бүриһөө 11 центнер, бүхыдөө 57.700 центнер таряа суглуулжа абаха зорилго урдаа табяа. Тиихэдээ бүхы хүдэлмэреэ эрхим шанартайгаар ябуулха, тоһо, түлишөө гамтайгаар гаргашалха гэжэ хэлсэгдээ.

Ургаса хуряалгын звено бүхэндэ ажалай журам наринаар баримталаа. бии байгаа дутагдалнуудтай эбсэшэгүйгөөр тэмсэжэ, тэдэниие дары усадхажа, хэмжээнүүдые абаха, хүн бүхэн даажа байһан ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандаха ёһотой гэжэ үгэеэ ойлголсоһон байна.

Шэнэ ургасынгаа дээжые гүрэндөө оруулха, бэлэдхэлэй пунктда 11.5 мянган центнерһээ бага бэшэ таряа тушаажа, түсэбөө дүүргэхэ, октябриин 1 хүрэтэр 18 мянган центнер үрэһэ хаажа, бүхыдэнь тарилгын дээдэ шанарта хүргэхэ гэһэн уялга абтаа. Мүн бүхы һолоомоёо нарин һайнаар суглуулха, октябриин 10 хүрэтэр 1600 гектар намарай паар бэлдэхэ гэжэ шиидэгдээ.

Абаһан эдэ уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ манай механизаторнууд, таряашад хамсыгаа шуужа оронхой. Совхозой таряалан дээрэ 23 комбайн хүдэлгэгдэнэ. Үсөөхэн үдэрэй туршада манай комбайнернууд 1.300 гектар таряа амяарлан хадажа, тэрэнэйгээ 900 гектарыень хуряажа абанхай. Мүнөө дээрээ гектарай дунда зэргээр 9.8 центнер таряан хуряагдана. Зүгөөр эгээн баян ургасатай тарилгаа хуряагаадүй байнабди. Тиимэһээ мүнөө жэлдэ гектар бүриһөө арба гаран центнер орооһон абтаха гэжэ хүлеэгдэнэ.

Хүрһэ урбуулангүй элдүүрилдэг технологидо ороһон совхозой 1-дэхи отделениин механизаторнууд мүнөөшье гектарай арба гаран центнер ургаса абана. Ерэхэ жэлдэ шэниисын ехэнхи хубиднь «Буряадай-34» сортын үрэһэн таригдаһан юм. Саашадаа бүхы тарилгаяа иимэ сортын үрэһөөр хангаха хүсэлтэйбди.

Таряа хуряалга дээрэ нэгэ томо комплекс эмхидхэгдэнхэй. Тэрэниие дүршэл шадабари ехэтэй тракторна бригадын бригадир Иннокентий Демидович Алексеев хүтэлбэрилнэ. Эндэ таряа амяарлан хадаха, баал суглуулан сохихо, һолоомо суглуулха, намарай паар хахалха звенонууд байгуулагданхай.

Механизаторнуудай, таряашадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. тэрэнэй дүн табан хоног бүхэндэ сосгологдоно. Тус бүреэ 500 гектарай таряа амяарлан хадаһан комбайнернууд Владимир Дмитриевич Разуваев, Георгий Михайлович Разуваев. 2 мянга гаран центнер таряа хуряажа абаһан комбайнернууд Михаил Георгиевич Михайлов, Василий Александрович Привалов болон бусад мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гаранхай. Эдэнэй комбайнай бункерта түрүүшын одонууд зурагдаба.

Иигэжэ манай совхозой механизаторнууд, таряашад шэнэ ургасаяа хурданаар хуряажа байна. Һүүлэй мэдээгээр 14 мянга гаран центнер таряан тоог дээрэ оробо, тэрэнэй 5 мянган центнерынь гүрэндэ тушаагдаад, 4 мянган центнерынь үрэһэндэ хаагдаад байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ һолоомон һүрилэгдэжэ, намарай паар хахалагдажа байна.

Совхознай энэ жэлдэ 25 мянган центнер үбһэ бэлэдхэхэ гэһэн түсэбөө дүүргэхэ ойротоо. 1392 тонно сенаж, 7146 тонно силос дарагданхай. Тиигэжэ адууһа малаа тэжээлээр хангаха шухала хэрэг урагшатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна.

В. РАЗУВАЕВ,
Бэшүүрэй районой Охин-Булагай совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ.

ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон Министрнүүдэй Соведэй Хандалгада харюу болгон, Түнхэнэй районой «Росточные Саяны» колхозой Сагаан-Нуурай отделениин Н. П. Пантелеевэй даадаг үбһэшэдэй звеногой гэшүүд богони болзорто, һайн шанартайгаар 1200 центнер үбһэ бэлэдхэжэ колхоздоо тушаахa гэһэн уялга абаа һэн. Абаһан уялгаяа звеногойхид амжалтатайгаар дүүргээ. Тэдэнэр 1300 гаран центнер үбһэ һүрилжэ, колхоздоо тушааба.

Тэрэшэлэн Толтойн дунда һургуулиин үйлэдбэриин бригадын гэшүүд Хуурайһубагай отделенидэ ниитынгээ малда тэжээл бэлэдхэхэдэнь, нилээд туһа хүргөө. Тэдэнэр 1268 центнер үбһэ һайн шанартайгаар бэлэдхэжэ, отделенидээ тушаагаа. Түсэбынь 1268 центнер байгаа юм.

Б. БИРБАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ээлжээтэ заседани болобо. «Хүн зониие худалдаа наймаанай талаар хангалгые, худалдаа наймаан тухай хуули ёһо сахилгые һайжаруулха талаар Буряадай АССР-эй Худалдаа наймаанай министерствын болон Бурпотребсоюзай ябуулдаг хүдэлмэри тухай» асуудал зүбшэгдөө. Республикын худалдаа наймаанай министрэй орлогшо Р. Г. Безручко. Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшэ А. А. Именохоев тус асуудалаар мэдээсэл хэбэ.

Худалдаа наймаанай материально-техническэ баазые хүгжөөлгэ, хүн зониие хангалгын онол арганууды нарижуулга, наймаалагшадай кадрнуудые бэлдэлгэ болон бусад асуудалнууд үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ. Һүүлэй жэлнүүдтэ ажалшадай дунда худалдаа наймаа эрхилхэ хэрэгтэ зарим тэды амжалтанууд түйлагдабашье, шиидхэхээр асуудалнууд, дутуу дунданууд ушаһаар гээд заседани дээрэ үгэ хэлэһэн депутадууд Ю. Р. Дмитриев, Л. И. Козулина, В. П. Убеев, Б. Ц. Цыденжапов, С. Н. Булдаев, К. Д. Дагбаев, Б. С. Семенов, арадай хиналтын республиканска комитедэй түрүүлэгшын орлогшо А. Д. Таханов гэгшэд тэмдэглээ. Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар дэлгэрэнгы тогтоол абтажа, тодорхой хэмжээ ябуулганууд хараалагдаба.

Суудлэлгые ба сүүдэй хиналтые бэелүүлхэ талаар Буряадай АССР-эй Верховно Сүүдэй хүдэлмэри тухай республикын Верховно Сүүдэй түрүүлэгшэ А. А. Сидоринай тоосоое Президиум зүбшэбэ. Тус асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ республикын юстициин министр П. Т. Медведев, Буряадай АССР-эй прокуророй орлогшо П. Б. Бардонов, республикын дотоодын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо С. С. Перепанов гэгшэд хабаадаа.

Заседани дээрэ мүн бусад асуудалнууд зүбшэгдөө.

Пропагандистнуудай һуралсал

Партиина һуралсалай шэнэ жэлэй урда тээ КПСС-эй обком болон Улаан-Үдын горком элдэб шатын һургуулинуудай пропагандистнуудай һуралсал үнгэргэжэ байнхай.

Уржадэр партиин Улаан-Үдын горком городой партиина организацинуудта хүдэлдэг теоретическэ семинарнуудые хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэ үдэрэй семинар үнгэргэбэ. Тус семинарта 300 гаран пропагандистнар суглараһан байна.

Тус семинарта хабаадагшадай урда КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретарь **А. М. Беляков** «Партиин XXVI съездын табиһан социально-экономическа зорилгонуудые бэелүүлхэ ба арбан нэгэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбүүд ба социалис уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшадые элсүүлхэ талаар городой партиина организациин хэжэ байгаа хүдэлмэри тухай» элидхэл хэбэ.

Мүн «КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр партиина һуралсал саашадань нарижуулан һайжаруулха ба һуралсалай шэнэ жэлдэ пропагандистнуудай зорилгонууд тухай» лекци партиин обкомой политическэ гэгээрэлэй байшангые даагша **А. С. Баинов**, «Пропагандистын хүдэлмэридэ психологиин арга боломжонуудые хэрэглэхэ тухай» — Буряадай багшанарай институдай доцент, психологическа эрдэмэй кандидат **В. П. Битуев**, «Арад зон тосо бата нэгэдэлтэй байхадаа, парти хүсэтэй. Партитаяа бата нэгэдэлтэй байхадаа, тэрэнэй хүтэлбэри доро ябахадаа, арад зон хүсэтэй» гэһэн лекци Зүүн Сибириин технологическа институдай КПСС-эй түүхын кафедрые даагша, түүхын эрдэмэй кандидат **Н. А. Анпилогов** уншаһан байна.

Семинарай түгэсхэлдэ КПСС-эй обкомой лектор **В. В. Кузнецов** «СССР-эй уласхоорондын байдал тухай» лекци уншаба.

ҮНӨӨДЭР—МАШИНА БҮТЭЭГШЫН ҮДЭР

…ядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

У К А З

…АН-ҮДЫН «ЭЛЕКТРОМАШИНА» ЗАВОДЫЕ БУ…ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУ… ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

…предприятиин экономическа болон социальна хүгжэл… бүтээн гаргаһан продукциингаа шанар дээшэлүүлхэ… түйлаһан амжалтануудайнь түлөө, байгуулагдаһаар… …лэйнь ойтой дашарамдуулан. Улаан-Үдын «Электро…» заводые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй …идиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.**

…ядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

…ретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. КОЗУЛИНА.

…ан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
…81 оной сентябриин 25.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

У К А З

НҮХЭД Ю. Н. ГЛУХОЕДОВТЭ, Г. А. СОКОЛОВАДА БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ИНЖЕНЕР ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Үйлэдбэриие техническэ талаар нарижуулан һайжаруулха хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө **Буряадай АССР-эй габьяата инженер** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Глухоедов Юрий Николаевичта—«Теплоприбор» заводой таһагай начальник.

Соколова Галина Анатольевнада—«Электромашина» заводой главна конструктор.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. КОЗУЛИНА.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1981 оной сентябриин 25.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

У К А З

НҮХЭР К. А. ТИХОМИРОВАДА БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ЭКОНОМИСТ ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Финансово-экономическа хүдэлмэридэ габьяатай байһанайнь түлөө «Теплоприбор» заводой түсэблэлгын-экономическа таһагай начальник **Тихомирова** Клавдия Алексеевнада **Буряадай АССР-эй габьяата экономист** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. КОЗУЛИНА.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан
1981 оной сентябриин 25.

…ядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

У К А З

РЕСПУБЛИКЫН МАШИНА БҮТЭЭЛГЫН …МЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ …БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ …ЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

…дбэриин үндэр дүнгүүдые түйлаһанайнь түлөө, Ма… бүтээгшын үдэртэй дашарамдуулан, Буряадай …Р-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй …мотаар** шагнаха:

…рилов Виктор Георгиевичые — «Бурятферммаш» …үйлэдбэриин нэгэдэлэй слесарь.

…шина Ксения Григорьевнае — «Электромашина» …ой хэбшэн.

…ханова Клавдия Прокопьевнае — «Электромашина» …ой таһагай начальнигай орлогшо.

…ников Анатолий Ивановичые — «Электромашина» …ой ахалагша мастер.

…ядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

…ретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. КОЗУЛИНА.

…ан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
…81 оной сентябриин 25.

«Бурятавторемонт» нэгэдэлэй Шэнэ-Бэрээнэй гол заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад арбан нэгэдэхи түсэбтэ табан жэлые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаһан юм. Тиин мүнөө жэлэй эхинһээ энэ коллектив үйлэдбэриингөө түсэбые һара бүри 120—130 процент бэелүүлэн, эрхим шанартай продукци ехээр үгэжэ байнхай.

Заводой гаргадаг продукци — ГАЗ-69 автомашинын 5 ба 8 һууритай кузовууд, автоприцепүүд, шагтагалагдадаг тэргэнүүд оронойнгоо нютаг бүхэндэ эльгээгдэхэһээ гадна, хилын саанахи гүрэнүүдтэ худалдагдана.

Ажалдаа дүршэжэ, эрхим амжалтануудаараа шалгараһан хүнүүд эндэ олон юм. Тэдэнэй нэгэн — үнинэй токарь, коммунист В. И. Афанасьев даабаринаа хододоо 150—167 процент дүүргэнэ.

Владимир Иосифович шабитаяа — Владимир Колчинтой (хоердохи зураг). Тэрэнь залуу токарьнуудай дунда үнгэргэгдэһэн Бүхэроссиин мүрысөөндэ хоердохи һуури эзэлжэ, мүнгэн медаляар шагнагданхай.

Шэрээшье хатаагүй гэхээр, арадай ажахыда эльгээгдэхэ авто-тэргэнүүд жэрылдэнэ (нэгэдэхи зураг).

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фотоэтюд.

БАЯРАЙ СУГЛААН

Машина бүтээлгэ хадаа арадай ажахын үндэһэ һуури болоно гэжэ дэмы хэлсэгдэдэггүй байха. Энэ һалбариин техническэ дэбжэлтэ индустриин хүгжэлтын эршые тодорхойлдог юм. Машина бүтээгшын үдэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан сентябриин 25-да Москвада болобо. Продукциин шанарые дээшэлүүлхэ, түүхэй эд, материалнууд болон түлишые алмахын түлөө тэмсэхэ асуудалнууд тухай баярай суглаанда хабаадагшад хэлэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. С. Горбачев, КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. И. Долгих, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Л. В. Смирнов, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ А. И. Шибаев, министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, эрдэмтэд, социалис мүрысөөндэ илагшад, ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд президиумда һуугаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо А. К. Антонов элидхэл хэбэ.

Машина бүтээгшэдэй урда КПСС-эй XXVI съездын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэлгэ арадай ажахыда эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтые саашадань хурдадхаха эрхэ байдал байгуулха байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Табан жэлэй ехэ программые дүүргэхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлхэбди гэжэ суглаанда хабаадагшад найдуулба. (ТАСС).

МҮНӨӨДЭР—МАШИНА БҮТЭЭГШЫН ҮДЭР

ТҮҮХЭМНАЙ ҺОНИН, ТҮСЭБНАЙ ЕХЭ

Жаран жэл... Жаран жэл гээшэмнай нэгэ үеынхидэй ажабайдалда тиимэшье бага болзор бэшэ. Харин предприятиин түүхэдэ, тэрэнэй хүгжэлэй һалбарлан, арад зоной хэлсэдэгээр һаа, хүл дээрээ гараха, техническэ дэбжэлтын орьёл өөдэ дабшаха зорилгоор хүсэеэ нэмээхэ, эршэдэхэ хэрэгтэ балайшье ехэ бэшэ, багахан болзор гээшэ.

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордентэ манай «Электромашина» завод республика доторoo машина бүтээлгын тон хуушанай, үнинэй предприяти болоно бшуу. Мүнөөдэр — Машина бүтээгшын үдэр, заншалта һайндэртэйгөө дашарамдуулан, заводойнгоо байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойе баяр баясхалангай оршон байдалда угтажа байна. Эбтэй эетэй энэ коллективтэ 17 янатанай түлөөлэгшэд, ээм зэмдэ түшэглэн, ажаллажа байна. Байгуулагдаһаар түрүүшынгээ үдэрһөө эхилжэ иимэ хани харилсаан бадарhанай ашаар «Электромашина» заводойнгид жэжэ-божо, гар ажалай үйлэдбэриһөө социалис Буряадай томо промышленна предприяти болоно шадаа. Мүнөөнэй эрилтэнүүдтэ гүйсэд харюусаха түхеэрэлгэнүүдээр зэбсэглэнхэй манай заводой цехүүдтэ һайн шанартай двигательнүүд бүтээгдэжэ, орон доторoo, мүн хилын саанахи 48 гүрэнүүдтэ эльгээгдэнэ, урдань хаанта Россин харанхы үглүү байhан Буряад нютагай хүгжэлтэ индустриальна хүгжэлтые эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ.

Мүн манай завод МАЗ-500 машинын шасси дээрэ КС-3561А гэһэн 10 тонно ашаа үргэхэ автокрануудые тодхоожо эльгээнэ юм. Эдэ түхеэрэлгэнүүдые оронойнгоо барилга-хэбсарилгын, ашаа буулгадаг, тээдэг олонхи талмайнууд дээрэ харахат. Гадна электромашинэнүүд арадай үргэн хэрэглээмжын эд бараа үйлэдбэрилнэ. Гол түлэб манай продукци холын Хойто зүгэй, Алас Дурнын ажалшадта олоор эльгээгдэнэ. Мүн тиихэдэ республикынгаа, хүршэ юбластьнуудайнгаа эрилтэнүүдые гүйсэд ханганабди. Продукциимнай 54 процентнь шанарайнгаа талаар «эрхим» гэһэн сэгнэлтэдэ хүртэдэг болонхой.

Заводойнгоо түүхын хуудаһануудhaa нэгэ хэды баримтануудые дурдалтай. Жаран жэлэй саада тээ «Экономия» гэһэн кооперативна мухэсэлэй хүсөөр гар ажалай хүүэнсэ-хабсаргалгын мастерской байгуулагдаһан намтартай. Эндэ жаахан гаража байгааб гэжэ. Мастерскойдо 41 хүдэлмэридэ жэл соогоо 9.3 мянган түхэрэгэй продукци гаргадаг һэн. Хүн бүхэн ажалдаа өөрын эдэгүүдээ бэлэдэжэ, консервын банка, эдэлэйн тогоонуудые дархалжа, заримдаа бутархай хэрэгсэлнүүдые хэхэ бэшэгдэһэн юм. Эндэ гаргагдаһан продукци имагтал һүхын булгайрай, Дээдэ-Үдын архи-тамхинай, пивын заводууд, Сэлэнгын голой пароходствоһоо болон бусад үсөөхэн предприятинуудта эльгээгдэдэг байгаа.

Республикын индустриин, шэнэ байдал эмхидхэлгэтэй хабаатай алдарта үүдэһэнүүд заводой түүхэдэ оронхой. Түрүүшын табан жэлнүүдэй социалис мүрысөөнэй түгые дээрэ үргэн, стахановско хүдэлөөндэ хам оролсоһон механитовецүүд республикын индустриин гигантнууд — паровозо-вагон заһабарилгын завод, мяса-консервын комбинат, шэлэй завод барилсаха, колхоз болон совхозуудые байгуулха хэрэгтэ гортойхон хубитаа оруулалсаhан намтартай.

Завод ургана, завод хүгжэнэ. гаргадаг продукциимнь оньһожоруулагдана. Жэшээлэн хэлэхэ болоо һаа, 1931 онһоо «Альвейер» түхэлэй уһанай насос, 1932 онһоо нефтиин промышленностида хэрэглэгдэхэ кран үйлэдбэрилжэ эхилээ. Энэл хэдэ автомашинануудые заһабарилха арга нэбтэрүүлэгдэбэ, хойто жэлнүүдтэ токарна станогуудай патрон бүтээгдэжэ эхилбэ. Тиигэжэ заводой гаргадаг продукци түрүүшын табан жэлнүүдэй гол барилгануудта — Магнитка, Кузнецка металлургическа комбинат, Харьковай тракторна завод, ДнепроГЭС эльгээгдэдэг болобо. Буряад ороноймнай хүдэлмэришэн ангиин хүгжэлтэ заводой эмхидхэлгэтэй нягта холбоотой гээшэ.

1936 оной эсэсһээ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуүехэ дайнай эхилтэр заводто ЧТЗ тракторнууд, ЗИС-5 автомашинанууд заһабарилагдадаг һэн. Дайн дажар заводой ажабайдалда баһал горитойхон хубилалта хэбэ. Тэрэ үедэ бухыдөө хүдэлжэ байһан 256 хүдэлмэришэдэй 175 хүниинь армиин албанда татагдажа, тэдэнэй ажалай һуурииие үхибүүд, үбгэд, хүгшэд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд эзэлбэ. Предприяти ой модоной промышленностиин техникэ заһабарилхаһaa гадуур оборонно продукци гаргажа эхилбэ. Энэ хүндэ хүшэр үедэ заводой хүдэлмэришэд цехүүдһээ гараха сүлөөгүй хүдэлжэ, фронтын захилнуудые саг соонь дүүргэхын тула бухы хүсэеэ элсүүлэн ажаллаба. Тиигэжэ амжалта түйлаһанайнгаа түлөө олон түрүүшүүл гүрэн түрын үндэр хайрада хүртэһэн байна.

Эхэ ороноо галзуу дайсадһaa хамгаалха шанга тулалдаануудта 49 механлитовецүүд баатарай үхэлөөр унажа, Илалтын үдэрые ойротуулхын тула ами наһаяа үгэһэн намтартай юм. Тиихэдэ гайхамшагта баатаршалга гаргаһанайнгаа түлөө автошассиин цехтэ хүдэлжэ байһанаа фронт мордоһон Прокопий Федорович Сеничихиндэ Советскэ Союзай Геройн үндэр нэрэ зэргэ олгогдоод, тэрэ Тернополь шадархи танкова һүреэтэ байлдаанда баатарай үхэлөөр унажа, нэрэ солоёо хэтын хэтэдэ мүнхэлөө. Заводой коллектив дайнһаа бусаагүй нүхэдэйнгөө һаруул һайхан дурасхаалые дээрэ үргэн, тэдэнэртэ зорюулагдаһан хүшөө бодхоонхой.

Дайншье дүүрэжэ, «Механлит» дахинаа амгалан тайбан байдалай хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилжэ эхилбэ. 1945 онһоо заводто нарин колеятай түмэр харгын платформо, модо харуулдадаг станогууд гаргагдадаг боложо, үйлэдбэриин бааза үргэдхэгдэжэ, ажалай технологи нарижуулагдан, хүдэлмэришэдэй шадабари мэргэжэлшье элитэ дээшэлбэ. Ушар тиимэһээ завод ЗИС-21 автомашинын заһабарилга, ЗИС-5 автомашинын, модо таллуулдаг КТ-12, ТДТ-40 тракторнуудай двигательнүүдые заһабарилха аргатай болобо. Удаа дараалан МАЗ-200, МАЗ-501 автомашинануудта, ЯАЗ-204-нэй двигательнүүдтэ капитальна заһабарилга хэхэ арга олдоо. Гол түлэб заводой продукци Сибириин болон Алас Дурнын ой модоной промышленностьда эльгээгдэдэг һэн.

1961 онһоо «Механлит» шэнэ промышленна продукци — 6 тонно ашаа үргэхэ шадалтай К-61 түхэлэй автокран гаргажа эхилээ юм. Энэ ушар предприятиин шэнэ техническэ дэбжэлтэдэ үндэһэ һуури табиһан гэхэ гү, али имагтал заһабарилгын предприятиин орондо машина бүтээдэг завод болохо хэрэгтэнь шэнэ шатань боложо үгөө бшуу. Тиигэжэ тэрэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1961 ондо баталан абаһан тогтоолой үндэһөөр «Электромашина» гэжэ нэрэтэй завод болоһон гээшэ. Шэнэ заводой түрүүшын шэнэ продукци — асинхронно двигательнүүд юм.

Үнгэрһэн энэ хугасаа дотор цехүүд болон үйлэдбэриин бусад талмайнууд саг үргэлжэ үргэдхэгдэнэ, шэнэ түхеэрэлгэнүүд нэмээгдэнэ, элдэб янзын оньһожоруулга үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэнэ. Ажалай эмхидхэлэй нарижуулагдаһан, техническэ дэбжэлтын нэбтэрүүлэгдэһэнэй ашаар продукци гаргалга ехэдхэгдэнэ, шанарынь эли бодо һайжарна, үнэ сэнгынь хямдаруулагдана. Богонихон болзорой туршада завод гээгдэлһээ гаража, олзо доход үгэдэг предприяти боложо шадаа юм. 1967 онһоо завод түсэблэлгын, экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда оруулагданхай.

1960—1969 онуудай туршада айхабтар ехэ техническэ дэбжэлтэ түйлагдаа. Заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд оронойнгоо научно-шэнжэлэлгын институдуудай туһаламжаар К-61, К-61А, КС-3561 түхэлэй автокрануудай, асинхронно двигательнүүдэй 100-гаад серийн маяг шэнжэ һайжаруулаа, үһа бусалгадаг түхеэрэлгэнүүдые гаргадаг болонхой.

Агуүехэ Октябриин 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ амжалта түйлаһанайнгаа түлөө завод КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, республикын Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дурасхаалта Улаан тугаар шагнагданхай. Мүн тиихэдэ заводой коллективэй ажал хүдэлмэри үндэрөөр сэгнэгдэжэ, 1971 ондо «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордендо хүртэһэн юм.

Үндэр шагналнай бидэниие баясуулна, үшөө ехэ амжалта илалтада уряалхаһаа гадна, шэн габьяатайгаар ажаллахыемнай уялгална. Энээниие заводой хүдэлмэришэн бүхэн үнэн зүрхэнһөө мэдэржэ, харюусалгаяа дээшэлүүлэн, нийтын хэрэгтэ хубитаяа шадаал һаа ехээр оруулхые хүсэнэ. Заводтомнай замай залуушад, ажалай түрүүшүүл олон. тэдэнэй дүрэ зурагууд Хүндэлэлэй самбарые шэмэглэнэ. Үйлэдбэриез урагшань дабшуулхын. шэнэ продукци үйлэдбэрилэн гаргалгада шадабари мэргэжэлээ элсүүлэн, хубитаяа ходо оруулжа ябадаг, 10-дахи цехэй токарь «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто Аксинья Никифоровна Бурлаковагай нэрые нэн түрүүн дурдая. 20-дохи цехэй хүдэлмэришэн, Октябриин Революциин, Ажалай Улаан Тугай орденуудаар шагнагдаһан Меркурий Федорович Тимофеев, 1-дэхи цехэй слесарь-хабсаргагша, арбадахи табан жэлэй ударник Николай Андреевич Авдоничев, 10-дахи цехэй токарь Владимир Михайлович Жигмитов, 3-дахи цехэй комсомолой организациин секретарь Дугар Бальжинов болон бусад социалис мүрысөөнэй түгые дээрэ үргэн, түсэбтэ даабаринуудаа дүүргэхын тула эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллана.

Заводой коллектив продукци гаргалгаар гүрэнэй түсэб даабари дүүргэхын хойноһоо оролдохоһоо гадна, балта хадуур хоёрой хани барисаа батадхан, хүдөөгэй ажалшадта али болохо аргаар туһаламжа үзүүлдэг заншалтай. Илангаяа шефтээ абаһан Яруунын районой «Победа», «Коммунизм» колхозуудтай нягта холбоотойбди. Энэ һайн һайхан заншалаа саашадаашье алдахагүйбди.

Һүүлэй арбаад жэлэй туршада заводой цехүүдтэ программна хүтэлбэритэй шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдоо. Энээнэй ашаар 100 киловаттһаа дээшэ хүсэтэй электромашинануудые гаргалга 2,4 дахин дээшэлээ, хилын саанахи гүрэнүүдтэ эльгээгдэдэг электротехническэ продукци үйлэдбэрилгэ 5,3 дахин ехэдхэгдээ.

Мүнөө үедэ заводой байгуулгадахи хоёрдохи шатань эхилэнхэй—имагтал электротехническэ продукци гаргалгаар мэргэжэхэмнай гээшэ. Манай инженернүүд, технологууд хүдэлмэришэдтэеэ суг хамта шэнэ үйлэдбэриин бэлэдхэл ябуулна. 100 киловаттһаа дээшэ хүсэтэй электродвигательнүүдые гаргаха шэнэ технологитой танилсана. Тусхайлан хэлэбэл, ФРГ-гэй «Дойма» фирмын зохёоһон двигательнүүдэй корпус бэлдэхэ тусхай лини ашаглалгада үгтэхөөр хараалагдана. Энээнэй ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлхэ, үйлэдбэриин маяг заршам болбосон түхэлтэй болохо, продукциин шанар һайжарха, металл хэрэглэлгэ хямдарха байна.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй хугасаа дотор шудхалгын болон механическа цехүүд баригдаха, завод һэльбэн шэнэлэгдэхээр хараалагдана. Энээнэй хажуугаар байрын гэрнүүд, үхибүүдэй сад-ясли болон бусад соёлой обьектнүүдые барилгада онсо анхарал хандуулагдаха байна.

Заншалта һайндэрөө ба заводойнгоо байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойе баяр баясхалангай оршон байдалда угтаха зуураа, ажал хүдэлмэридэмнай горитойхон дутуу дунданууд дайралдаһаар гэжэ үнэн зүрхэнһөө мэдэрхэ ёһотойбди. Энээниие дары усадхажа, партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула заводой дирекци, партком, профсоюзай болон комсомолой организацинууд ажалшадай дунда ёһото социалис мүрысөө эмхидхэжэ, эдэбхи үүсхэлыень бадаруулан, хүсэ шадалыень гүрэнэй түсэб дүүргэлгэдэ элсүүлхэ үүргэтэй. Урданайнгаа һайн һайхан заншал, алдар солоёо алдахагүйе оролдохобди.

В. ГАЛИН,
«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто «Электромашина» заводой директор.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

тобшо мэдээсэл

ПОЛИТ-ҮДЭР ҮНГЭРБЭ

Сентябриин 17-до республика доторнай «Алмалта, арьбалалта—бүгэдын хэрэг» гэһэн асуудалаар ээлжээтэ полит-үдэр боложо үнгэрбэ. Буряадаймнай ниислэл — Улаан-Үдэ хотын промышленна предприятинуудта, барилгын болон бусад эмхи зургаануудта полит-үдэр ехэ гуримтайгаар үнгэргэгдэһэн байна. Энэ үдэртэ КПСС-эй обкомой, горком болон райкомуудай секретарьнар, министерство, албан зургаануудай болон захиргаануудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаа. КПСС-эй обкомой секретарь В. Г. Бирюков гэр байра барилгын комбинадай хүдэлмэришэдтэй уулзаба. Тиихэдэ партиин обкомой промышленностиин таһагые даагша Н. А. Розанов судна бүтээлгын заводой, республикын элүүрые хамгаалгын министр Л. Д. Мадьяева республиканска больницын коллективэй урда үгэ хэлээ.

Буряадаймнай районуудаар полит-үдэр эдэбхитэйгээр үнгэрбэ. Түнхэнэй, Бэшүүрэй, Хяагтын, Яруунын болон бусад районуудай тосхон һууринуудай ажалшадта партиин райкомуудай түлөөлэгшэд, элидхэлшэд болон лекторнууд айлшалаа. Жэшээлхэдэ, Түнхэнэй районой бухы ажахынуудта полит-үдэртэ 3 мянга гаран хүн элидхэл болон лекцинүүдые шагнаһан байна.

Хяагтын райондо үнгэрһэн полит-үдэрэй онсо шэнжэнь юун бэ гэхэдэ, хүн зоной ажаһуудаг газарнуудта КПСС-эй райкомой түлөөлэгшэд ошожо, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ. Тиихэдэ клуб болон соёлой байшангуудта хүн зон олоороо сугларжа, лекцинүүдые шагнаа. Хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадагшад экономикын асуудалнуудаар һонирхожо, гамтай гаргаша, социальна хүгжэлтэ тухай асуудалнуудта анхаралаа хандуулба. Тосхон һууринуудай шэнжэ шарайе хубилган, бүри гоё һайхан болгохо тухай асуудал хүн зониие һонирхуулна.

Ээлжээтэ полит-үдэр октябриин 15-да болохо юм. Эндэ «Улаан тугта коллективүүдэй дүй дүршэлые бодото ажалдаа хэрэглэе» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Ш. НАСЫРОВ,
КПСС-эй обкомой лектор.

ТҮРҮҮ ХОЁР

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто Улаан-Үдын «Электромашина» заводойхид заншалта һайндэртөө ажалайнгаа бэлэгүүдые зорюулна. Предприятиин цех бүхэндэ социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ, түсэбтэ даабаринуудаа дүүргэхэ хэрэгтэнь ёһотойл тушэг тулгууринь боложо үгэнэ.

Шэн габьяата ажалаараа суурхаһан хүдэлмэришэдэй тоо үдэрһөө үдэртэ олошорно. Жэшээнь, Варвара Ивановна Макинагай ажалай амжалтанууд хүн бүхэндэ мэдээжэ. Тэрэ 15 жэлэй саада тээ заводой цехэй богоһо алхажа, мүнөө пенсидэ гараһан Т. Шишмаревагай хүтэлбэри доро ажалайнгаа намтар эхилһэн юм. Һурган хүмүүжүүлэгшэнь тэрээндэ эхэ мэтэ энхэрэгээр хандажа, шабияа слесарь мэргэжэлтэй болгохын тула нилээд ехэ оролдолго гаргаа һэн. Тэрэнь үрэ дүнгүүдээ харуулжа шадаа.

Мүнөө В. И. Макина заводой бэрхэ. дүй дүршэл ехэтэй слесарь-хабсаргагшадай нэгэн гэжэ тоологдодог. Тэрэ коммунис ажалай ударник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй, юһэдэхи болон арбадахи табан жэлнүүдэй туршада социалис мүрысөөндэ илагша гэһэн тэмдэгүүдээр шагнагданхай, дүрэ зурагынь двигатель суглуулдаг цехэй Хүндэлэлэй самбарта оруулагданхай юм.

Суута слесарь арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхээр зорижонхой. Тэрэнэй ажалай бүтээсэ хододоо 130—140 процентдэ хүрэнэ.

Дугар Иванович Намсараев баһал слесарь-хабсаргагша мэргэжэлтэй юм. Тэрэ электродвигательнүүдые суглуулдаг цехэй түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн.

— Мэргэжэлээ һайн шудалһан, ажалаа табан хурган шэнгеэр мэдэдэг болоһон хүн. Халаанайнгаа даабари хододоо 130—140 процент дүүргэдэг, бухы продукцияа «эрхим» сэгнэлтэтэйгээр тушаадаг юм. Бухы хүнэй Дугар Иванович шэнгеэр хүдэлдэг һаань, бидэндэ шиидхэгдээгүй асуудалнууд гэжэ тохёолдохогүй, дутуу дунданууд дайралдахагүй һэн, —гэжэ цехэй начальник Е. А. Френкель түрүү ажалшаниие магтана.

Хүтэлбэрилэгшын магтаалай үгэнүүд дээрэ нэмэхэшье юумэн хомор хэбэртэй. Ажалай түрүүшүүлдэ үшөө ехэ амжалта түйлахыень юрөөе!

Орденто заводой олон зуун хүнһөө бүридэһэн ажалша коллективтэ Варвара Ивановна Макина, Дугар Иванович Намсараев мэтын хүнүүд олон ааб даа. Бидэ олон сооһоо эдэл хоёрой—уран гарта, урагшаа һанаатай хоёр нүхэдэй ажалые тэмдэглэжэ. дүрэ зурагыень буулгаабди. Үнэхөөрөөшье, олохон лэ түрүүшүүлэй хүдэлдэг заводой бухы продукциинь аяар 54 процентнь «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тушаагдан абтадаг байгаа ёһотой. Тэдэнэр лэ түрэл заводойнгоо ойн баярта, орон доторнай жэл бүри үргэнөөр тэмдэглэгдэдэг, Машина бүтээгшын һайндэрые шэнэ амжалтануудаар угтажа, арбан нэгэдэхи табан жэлэй жасада өөһэдынгөө хубитые оруулжа байһаниинь элил.

М. СУТУРИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. И. Макина ба Д. И. Намсараев.
Авторай фото.

АЛАС ДУРНЫН *хизаарта*

ТАСС-АЙ КОРРЕСПОНДЕНТНУУД МЭДЭЭСЭНЭ

ШЭНЭ ПРОЕКТЭЭР

«Приморкрайсельстрой» управлениин барилгашад шэнэ түхэлэй силосэй түхеэрэлгэнүүдые баридаг болобо. Хэрбээ мүнөө болотор иимэ түхеэрэлгэнүүдэй газар малтажа хэгдэдэг байгаа һаань, мүнөө тэдэниие газар дээрэ барина. Тиигэжэ силосэй тэжээл газар доорохи уһанһаа хамгаалагдажа, шанарынь мууданагүй. Шэнэ түхэлэй түхеэрэлгэ барихада, урдынхиһаа хямда боложо үгэнэ.

«Приморкрайсельстройн» нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннонуудай коллективүүд хизаарай колхоз, совхозуудта иимэ 15 түхеэрэлгэ нэмэжэ баряа.

Уссурийск.

ШЭНЭ МЭРГЭЖЭЛНҮҮДТЭ ҺУРГАНА

Владивостогой дээдэ һургуулинууд хэдэн шэнэ мэргэжэлдэ һургажа эхилээ. Политехническэ институт хүдөө ажахын барилгын ба харгы барилгын машинануудай талаар инженернүүдые бэлдэхэ болоо. Технологическа институдта промышленна аргаар загаһа үсхэбэрилдэг мэргэжэлтэдые бэлдэнэ.

40 мянга гаран студентын һурадаг Примориин дээдэ һургуулинуудай материальна бааза үргэдхэн бэхижүүлэгдэнэ. Политехническэ институдай электротехническэ радиоэлектроникын хоёр факультедэй кафедранууд болон лабораторинууд шэнэ корпусуудта оронхой. Уссурин тайгын үзэсхэлэн гоё газарнуудта ба Номгон далайн эрье дээрэ университедэй, технологическа болон багшанарай институдуудай спортивно-элүүржүүлгын лагерьнууд нээгдэнхэй.

Владивосток.

УҺАН ДОРОХИ ФЕРМЭНҮҮД

Далайн нюргагүй амитадые үсхэбэрилхэ уһан доорохи шэнэ фермэнүүд Пётр Великий гэжэ тохойнуудта байгуулагдаа юм.

Үйлэдбэриин «Приморрыболовство» нэгэдэлтэй хамта мэргэжэлтэд гребешок гэжэ загаһанай жараахайнуудые томо болгожо эхилээ. Загаһанай ажахын ба океанографиин Номгон далайн эрдэмшэнжэлгын институдай туршалгын бааза моллюскануудаар (дун хорхойгоор) тэдэниие хангана. Фермэнүүдтэхи жараахайнуудай ургалтын хойноһоо эрдэмтэд ажаглана, бусад шэнжэлгэнүүдые хэнэ. Нюргагүй амитадые промышленна аргаар үсхэбэрилхэдэ тааруу зохид эрхэ байдал байгуулха гээшэ тэдэнэй гол зорилго болоно.

Мүнөө Приморидо уһан доорохи юһэн фермэ хүдэлнэ. Жэлтэй болгогдоһон 9 миллионһоо дээшэ моллюска жэл бүри уһанда табигдадаг. Тэдэнэй томо болоходо, белогоор баян, шэмэтэй һайн продукт промышленна аргаар олзоборилогдохо юм.

Словянка,
Примориин хизаар.

ГАЙХАМШАГ ТОМО ХҮН-ҮБҺЭН ОЛДОБО

Арсеньев хото шадархи Уссурин тайга соо ажалладаг ойн харуулшан А. Курика гэгшэ сентябриин эхеэр 419 грамм шэгнүүртэй хүн-үбһэ (женьшень) олобо. 1905 онһоо хойшо иимэ томо хэмжээтэй хүн-үбһэн энэ багта олдоогүй юм. Мэргэжэлтэдэй тодорхойлһоной ёһоор, энэ хүн-үбһэнэй үндэһэн аяар гурбан зуун жэлэй саада тээ бүрилдэһэн байна. Мүнөө Старооварваровка тосхондо нээгдэһэн хүн-үбһэнэй музейдэ тэрэ табигданхай.

(ТАСС).

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН АЖАХ...

САГАЙ УЛАРИЛ... ХҮШЭРШЬЕ ҺА...

Энэ зун, июнь һарын тэн багаар. манай колхозой колхознигууд болон мэргэжэлтэд ерэхэ үбэлжэлгэдэ бүдүүн болон шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгые, ехээр нөөсэлэлгые саг болзортонь. эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ талаар республика доторoo үүсхэл гаргажа, үндэр уялганнуудые абаһан юм. Мүнөө энэ харюусалгатай хаһа дүүрэжэ, дүнгүүдээ согсолжо байнабди.

Бидэ абаһан уялгынгаа ёһоор 20 мянган центнер үбһэ, 9 мянган тонно силос. 1 мянган тонно сенаж, 330 тонно витаминтай ногооной гурил, 3 мянган центнер набшаһата тэжээл болон 500 центнер халаахай бэлэдхэхэ байгаабди. Энэ зорилгоёо дүүргэхын тула тэжээл бэлэдхэхынгээ урда тээ үнгэргэгдэһэн суглаан дээрэ али зэргэ харюусалгатай уялга абаһанаа хүн бүхэндөө ойлгуулһан, тэжээл бэлэдхэхэ участок бүхэндэ хүдэлмэриин түсэб тодорхойлһон, моральна болон материальна урмашуулгануудые зохёоһон байнабди.

Энэ халуун хаһын үедэ үбһэ хуряаха 13, силос болон сенаж дараха 3, витаминтай ногооной гурил гаргаха 1 звено байгуулаа һэмди. Звенонуудые даагшадаар ажал хүдэлмэриеэ эмхидхэжэ шадаха, хүн зондо хүндэтэй хүнүүд табигдаһан юм. Мүн үбһэ болон ногоон тэжээл хуряаха техникэ, тэжээл бэлэдхэлгэдэ хэрэгтэй болохо гар ажалай зэр зэмсэгүүд хүү бэлэн болгогдоһон байгаа. Үбһэшэдэй байха гэр байранuудшье саг соогоо заһабарилагдаһан, үбһэшэдтэ эдеэ хоол һайнаар бэлдэлгэ эмхидхэгдэһэн юм.

Эгээн түрүүлэн манай колхозниугудһаа гадна, һурагшад болон студентнэрэй, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд болон пенсионернүүдэй, мүн Тоорын сомоной Соведэй харьяата газар дээрэ байһан предприяти болон эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр набшаһата тэжээл, халаахай бэлэдхэгдэжэ, уялгаяа дүүргэжэ шадаа һэмди. Халаахай 50 центнерээр үлүү нөөсэлһэн байнабди. Манай хонишод энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ олоороо хабаадалсаа.

Мүнөө жэлдэ орой болотор хүйтэн байһан дээрэһээ нуга сабшалангуудаа үтэгжүүлһэн ба уһалһан һаамнайшье, урда жэлнүүдтэ хүрэхэгүй үбһэ ногоон ургаа. Жэшээлхэдэ, нёдондо жэл Ойн-Нуур гэжэ газарай сабшалан дээрэһээ 40 һури сомоһон һаа, мүнөө жэл оройдоол 15 һури үбһэ абаабди. Бусад сабшалангууд дээрэмнайшье нимэрхүү байдалтай. Гадна үбһэ хуряалгын үедэ саг үргэлжэ хура бороотой байжа, үбһэ хуряалгын ябасые харамтайгаар һаатуулһан. шанартань мүүгаар нүлөөлһэн байна.

Тэжээл бэлэдхэлэй халуун хаһа сагай уларилай хэды иимэ байгаашье һаань. манай колхозойхид абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө яһала оролдолго гаргаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Наратай сэлмэг үдэрэй час бүхэниие ашагтайгаар хэрэглэжэ. хаба шадал соогоо нийтынгээ малда үбһэ тэжээл бэлэдхэбэ. Үбһэшэднай гол сабшалангуудһаа гадна, намаг налхитай, бута болдогтой газарай, ойн соорхой соогуурхи, харгын далан дээгүүрхи, мүн таарамжагүй бусад участогуудай ногооe гараараа сабшажа хуряаба. Тиимэһээ урда жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд ехэ талмай сабшаабди. Хэды иимэ ажал ябуулаа һаашье, хаа хаанагүй ургасын муу дээрэһээ уялгадаа хүрэмэ үбһэ ногоо суглуулжа шадаагүйбди.

Үбһэ хуряалга дээрэ Шулуутын отделениин П. Б. Яндановай, Тоорын отделениин Д. С. Матуевай, С-Д. М. Дугаровай, Б. Д. Халудоровай ударидадаг звенонууд эрхим һайнаар хүдэлжэ, түсэбтэ даабаринуудаа дүүргэһэн байна. Петр Бадмаевич колхоз доторoo байгуулаг... һожоруулагдамал з... гойлдог юм. Дем... вич залуушуулые... мүүжүүлдэгээрэ... гоо нилээд суурх... Тэрэнэй коллекти... һургуулиин үхибүү... аад, бэшэ звеноно... шье холо гээгд... рин залуу хүбүүн... жо Дугаров комсо... шуулай звеное... шадамар бэрхэ... байһанаа харуулба... саранович Халудо... рын отделениин... эхин организаци... юм. Ажалай вете... найнгаа хүсэ бүүр... ногоо зүб мүрөөр... жэ, эдэ үдэрнүүдт... ряалгаяа үргэлжэл... һаар.

Силос болон се... ха үндэр уялгаяа... рэтэйгөөр дүүргээб...

Илангаяа П. Ш... болон Г. М. Сарг... дэй ударидадаг... болон Тоорын си... звенонуудай оролдо... шэмэтэ тэжээл нөө... гаяа 1000 тонноо... бди. Эндэ эрхим һ... дэлһэн өөһэдымнай... заторнуудһаа гад... Үдын «Госкомсел... ка» нэгэдэлэй 2-д... транспортна пред... манда туһалхаяа... лоошод Евгений... Георгий Сазонов,... Рампилов гэгшэдые... тэмдэглэхээ һанаа... лос болон сенаж... нарые дээшэлүүлхэ... тойгоор хэршэгдэ... тэжээлтэйгээ монофо... ци холилсообди, б... сэйнгээ траншейн... лофанаар гү, али... һайса хушаабди.

Витаминтай ного... рил нёдондо жэлэ... ходоо 66 тонно... бабди. Мүнөө энэ... жээл бэлэдхэлгэ... һөөр. Иигэжэ ма... үбэлжэлгэдэ үбһэ... яһала ехэ тэжээл... дэбэ гээшэ. Теэд... жээлэйнгээ дутууе,... дээрэхи һолоомоёо... үлөөнгүйгөөр с... хүсэлдүүлхэ һанаата... нөө эндэ тусхай... бигданхай.

Энэ жэлдэ уялгы... 65 мянган центне... таряа гэхэ гү, али... 17 центнер ургас... хаар хараалһан... Мүнөө манда х... транспортна 6 звено... лагдаад, ипатовайхи... аргаар хүдэлжэ бай... ряанай ургаса яһа... гектар бүриһөө 17... ороoһон суглуулагда... эрхим ургасатай тар... хуряажа эхилээдүй... ди.

Таряа хуряалгын... ра бороо ехээр ор... лээд хүдэлмэриемн... туулна. Тиигэбэшье... колхозой механиза... абаһан уялгаяа... түлөө үсэд нэтэрүүт... лажа байна. Сентябр... ой мэдээгээр, бухы... гектар тарян баа... дон унагаагдаба, тэр... гектарынь суглуула... хигдоо. Энээнһээ... гектар таряан сэхэ... ба. Байгша ондо... рээ манай колхоз... гектар таряан х... юм.

Хуряалгын-транспо... нонуудай дунда... отделениин М. С. И... толгойлһон нарядгү... дэлдэг звеногойхид... ябана. Удаадахи һ... та Шулуутын от... И. Б. Шобоев болон... отделениһээ Б. Б... гэгшэдэй звенонууд...

Элбэг һайнаар... ороoһо тарямнай... жээлдэ нилээд ехэ... боложо үгэхэ юм... рэнээ гээлтэ хо... оруулангүй хуряажа... тула үдэр, һүнигүй... жо байнхайбди.

А. ИРИН...
Түнхэнэй...
Ленинэй нэр...
колхозой түрү...

АРБАН НЭГЭДЭХИ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ЗОРИЛГОНУУД

ХАДАТА ХИЗААРАЙ ХҮГЖЭЛТЫН ХАРАА ЗАМУУД

Таджигай ССР-эй Наукануудай академиин Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые шэнжэлхэ соведэй түрүүлэгшэ Талбек НАЗАРОВ энэ табан жэлдэ Горно-Бадахшанай автономито областиин экономикын хүгжэлтэ тухай АПН-эй корреспондент Юрий ЗЕММЕЛЕВТЭ нитэжэ хөөрэбэ:

Энэ табан жэлдэ Горно-Бадахшанай автономито областьдо промышленна продукциин хэмжээе 34—38 процентээр нэмээхэ гэжэ түсэблэгдэнэ. Энэнь бухы орондо хараадуулан түсэблэгдэһэн дундуур хэмжээнһээ ехэ болоно.

Тэрэнэй ушар шалтагаан гэбэл иимэ байна. Тус тус нютагуудай тэнсүү хүгжэлтэ хадаа социализмын үедэхи экономическа ургалтын гол ёһон болоно. Гэбэшье хурдан түргэн ургалта хангахын тула экономическа бааза хэрэгтэй. Хүрэхэдэ хүшэр хүндэ хадата газарай энэ областьдо экономическа бааза байгуулха гээшэ бэлэн бэшэ байгаа, ехэ саг гараа.

Багсаамжалхада, хорёод жэлэй саада тээ, Урда-Таджигай территориально-үйлэдбэриин комплексын бүридхэгдэжэ эхилхэдэ, Памирые экономическа талаарнь эршэмтэйгээр ашаглан шэнжэлжэ эхилээ һэн. Вахш мүрэн дээрэ 2,7 миллион киловатт хүсэтэй Нурекскэ ГЭС-ые, Таджигай алюминиин ба Яванска электрохимическэ заводуудые барижа, ашаглалгада оруулһан ушар автономито областиие хүгжөөхэ талаар ехэ түлхисэ боложо үгөө һэн. КПСС-эй XXVI съездын тодорхойлһон ороной арадай ажахые хүгжөөхэ хараа шугамые үндэһэ болгон. бии байгаа хүсые бүри эршэмтэйгээр хүгжөөхэ болоноbди. Памирай үнгэтэ шухаг шулуунуудай (аметист-гранит, бадахшанай лазурит, яшма, оникс) үндэһэ һуури дээрэ ювелирнэ зүйлнүүдэй томо үйлэдбэри байгуулагдаха байна.

— Горно-Бадахшанай хүгжэлтын хараа замууд ашагта малтамал олзоборилгын промышленностьтай холбоотой гэжэ мэргэжэлтэд тоолодог. Энээнние ямараар тайлбарилхабта?

— Мүнөө болотор областиин арадай ажахы хүдөө ажахын шэглэлтэй байгаа. Саад эрхилдэг, овощ тарижа үргуулдаг, мал үдхэдэг һэн. Үндэр, хада газарта оршодог дээрэһээ тарилгын талмай болон бэлшээриие үргэдхэхын аргагүй юм. Жэшээнь, Зүүн Памирта далайн нюрууһаа дээшэ гурба мянган метрһээ набтар нэгэшье газар үгы юм. Тиигэбэшье геологууд ашагта малтамалнуудай шэнэ уурхайнуудые нээжэл байһаар. Эндэ сагаан туулган, вольфрам, мүнгэнэй уһан, бор, шулуу нүүрһэн бии. Тиихэдэ Зүүн Памирай уурхайнууд бэе бэедээ ойро дүтэ оршодог юм. Энэ ушар тэдэниие комплексноор шэнжэлэн хэрэглэхэ арга олгоно. Эдэ бүгэдые ашаглаха хэрэгтэй.

— Энээнэй тула электрын нэмэлтэ элшэ хүсэ абаха нөөсэ хэрэгсэлнүүд х... болохо гү?

— Горно-Бадахшан... миллион киловатт... гидроэнергетическэ... нүүд бии. 64 мянга... дүрбэлжэн километр... дайдатай, 130 мянга... хүн зонтой областьдо... бага бэшэ. Памирай... дохи долоон гидроэ... станци энэ баялигай... доол зарим хубиие х... дэг. Гэбэшье электрын... хүсэ үйлэдбэрилгэ т... ургана. Арбан жэлэй... тээ 12 миллион килов... шэ хүсэн жэл соо үйл... лэгдэдэг байгаа һаа,... жэлдэ 50 миллион к... үйлэдбэрилэгдөө. Хари... он болотор энэ хэмж... ёр дахин ехэдхэхээр... лагдана. Дизельнэ э... станциие ашаглалгада... һанай ашаар энэ ургал... лагдаха байна.

(АП...

ҺУРГУУЛИИН АЖАБАЙДАЛ

ШАНАРАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ ГҮНЗЭГЫ УДХАТАЙ

...й үедэ шанар, тэрэнние ...лулхэ тухай үргэнөөр ... болонхойбди. ...ажахын алишье ...ида мүнөө түсэб, даа...дaа имагтал дүүргэхэ ...ерин шанар һайнтай ...дүүргэхын түлөө тэмсэнэ ...бди. Шанарай түлөө ... арадай гэгээрэлдэшье ... бшуу. Ондоогоор хэ...hуралсалай түсэбые, hу...ай программые багша ...заатагүй бэелүүлхэ ёho...Тиимэһээ hуралсалай ха...даhан түсэбые болон ...ммые бэелүүлдэггүй баг...ургуулида байдаггүй юм. ...р программна матери...hургуулида ёһын тулада ...агүй, харин hурагшад ...байhан юумэеэ гүнзэгы...ойлгожо гараха ёһотой ... Программаар хараалаг... материалые hурагшад...нзэгы hайнаар ойлгуулха, ...ойлгоhон юумэеэ ажабай...хэрэглэжэ шададаг бай...hургаха гээшэмнай hур...шанарай түлөө тэмсэл болоно.

...талаар Захааминай рай...зарим тэды ажал хэгдэ...хэлэлтэй. Һүүлэй үедэ ...нуудта үзэл сурталай...ческэ, сэдьхэл бодолой, ...патриотическа, интерна...на болон ажалда ду...ар хүмүүжүүлгэдэ го... анхарал хандуулагдадаг ...ой. Гадна hурагшадай ... тамирай хүмүүжэлгэдэ ... хандуулагдана.

...ралсал-хүмүүжүүлгын хү...ние hайнаар эмхидхэн ... хэрэгтэ багшын үүргэ ...жэ тон зүб тодорхой...дог. Тиимэһээ hургуули...багшанарай тогтонги ...дтай болгохо, тэдэнэй ...мэргэжэлые дээшэлүүл...арадай гэгээрэлэй ...тон шухала гэжэ тооло...Мүнөө үедэ районой бүхы ...ин 4—10-дахи клас...худэлдэг багшанарай ...процентнь дээдэ эрдэмтэй.

...ной бүхы багшанар үзэл ...-политическэ эрдэмээ, ... саг үргэлжэ дээ...жэ байдаг. Энэ талаар ...ческэ семинарнууд, ме...ска нэгэдэлнүүд ехэ үүр... Гадна багшанарай мэр... дээшэлүүлгын институд...н бүри олон багшанар ...ддэг. Дунда болон най...жэлэй hургуулинуудта ху...бүхы багшанарай олон...hүүлэй арбан жэлэй тур... ИИУ-гай курсада hурал...гараhан байна. Харин мү...жэлдэ 130 багша тэндэ ...гдэх hэн.

...0—1981 онуудай hурал...жэлдэ арадай ажахын ...бүхы гол шэглэлнүүдээ...дүүргэгдэhэн байна. Он...ол, 1—10-дахи классуудта ...дые абалгын, 9-дэхи ...дые, hунаагдаhан үдэр...булэгүүдые болон hургуу...дерай интернадуудые бү...лгын түсэбүүд дүүргэг... Тиихэдэ заочно hуралса... 3-дахи болон 10-дахи ...дые хороолтогүйгөөр ...лхэ түсэбүүд мүн лэ ...үүлэгдэhэн байна.

...ээр Цахирай интернат...лида hурагшадые абал...түсэб 1976—1980 онуудта ...дэлэггүй байгаа. Имаг... 1981 ондо энэ түсэб дүүр... Гэбэшье абтаhан hураг...hургуулидань дадхаажа, ...лияа дүүргэхэ мэдэрэл ...ын тула багшанар эм...лэй болон хүмүүжүүлгын ...эри горитойгоор ябуул...лгатай.

...гэдэ ниитын дунда hурал...бэелүүлгэ хадаа харюу...айхан зорилго. Түс зо... партии болон прави...ство бидэнэй үмэнэ таби...шуу. Энэ зорилгые бэе...гэдэ арадай гэгээрэлэй ху...мэрилэгшэд, партийна, со...комсомолой болон проф...органууд, предприя...дай, ажахынуудай хүтэл...рилэгшэд горитойхон хүсэ ...дагшье, гаргаха уялгатай.

...най райондо 1980—1981 ...дай hуралсалай жэлдэ 8-...класс дүүргэжэ гараhан ...ршадай 98,1 процентнь эл... hургуулида hуралсалаа ...лжэлүүлжэ байна.

...гэдэ ниитын дунда hурал... амжалтатайгаар бэелүүл... тула, hурагшадай hурал...болон хүмүүжэлгын сааша... улам hайжархын тула үхи...та болон багшанарта hайн арга болома олгохо гээшэ гүнзэгы удхэ шанартай.

Энэ талаарнь манай hургуулинуудые абажа харабал, ямар байна гээшэб?

Нэн түрүүн hунаагдаhан үдэртэй булэгүүдые эмхидхэлгэ тушаа тогтобол, зарим hургуулинуудай, hуралсалай материальна үндэhэ hуури мүнөөдэрэй эрилтэдэ харюусанагүй гэжэ тэмдэглэлтэй. Үхибүүдэй элдэб нааданууды үнгэргэхэ тусхай таhалгануудаа, үдэрэй нойрсолго эмхидхэхэ байра дуталдана.

Үбэлэй үедэ холоhоо ябадаг үхибүүдые hургуулидань хүргэлгые эмхидхэхэ хэрэгтэ зарим ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд нёдондо хайхарамжагүй байгаа hэн. Жэшээнь, Зэмхын үхибүүд Дүтэлүүрэй hургуулида, уссновкынхид Хамниин hургуулида ябагаар гүйлдэхэ баатай байhан юм. Тэрээнhээ боложо нёдондоной hуралсалай жэлдэ үхибүүд 1056 урок гээгээ.

Һурагшадай ажаhуудалай, эдеэ хоолой болон тэдэнние hургуулидань зөөлгын асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхэдээ, бүгэдэ ниитын дунда hуралсалай хуулиие бэелүүлнэбди гэжэ ажахын хүтэлбэрилэгшэд мэдэхэ ёhотой. Эдэ мэтын асуудалнуудай зүбөөр шиидхэгдэхэдэ, нэгэ класстаа үхибүүд хоёрдохи жэлээ үлэхэшьегүи, номоо hайнааршье үзэхэ болоно бшуу.

«Һурагша бүхэнние ном үзэжэ, коммунис ёhoop ажаhуужа, хүдэлжэ hургаха» гэhэн Москвагай багшанарай үүсхэлые манай районой hурагшад дэмжэжэ, зохёохы ажалай ольhондо олон хүн абтаhан юм. Илангаяа Закаменск хотын 3-дахи hургуулиин коллектив hүүлэй жэлнүүдтэ согтой hайнаар ажаллана. Тэндэ арадай ажахын түсэб жэл бүри алишье талаараа бэелүүлэгдэнэ. 8-дахи класс дүүргэгшэдынь барандаа саашаа hурадаг. Түс hургуулиин hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанар саг үргэлжэ hайжарна. Эндэ hурагшадай сэдьхэл бодолые арюун hайханаар, ажахыда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ, бэеэ hайнаар абажа ябахаар hургаха хэрэгтэ бүхы юумэн элсүүлэгдэдэг.

Хэрэгээ hайн мэдэдэг, ажалша бэрхэ багшанар 2-дохи hургуулида хүдэлдэг. РСФСР-эй hургуулиин габьяата багша, гэгээрэлэй отличник В. П. Никиткова тэдэнэй хүдэлмэриие эмхидхэн хүтэлбэрилдэг. Хэшээлые саашадань hайжаруулхын тула аша үрэтэй онол арганудые бэдэрэлгэ түс коллективэй заншал болонхой. Тиихэдээ hурагшадай ухамайлан бодомжолхо шадабариие хүрсадхаха гэжэ багшанар ехэ оролдолго гаргадаг.

Эхин классуудай багшанар — арадай гэгээрэлэй отличник М. Р. Шульгина, Буряадай АССР-эй hургуулиин габьяата багша М. И. Будунова, Октябриин Революциин орденто Е. А. Комарова, ахалагша багша Г. Т. Никонова, ород хэлэ болон литература заадаг, арадай гэгээрэлэй отличник А. Т. Смакотина, математикын багша А. Ф. Ефремова болон бусад эрхим хэшээл үгэдэг.

Хэшээлэй хүмүүжүүлхы үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ Михайловкын дунда hургуулиин багшанар ехэ анхарал хандуулна. Гоё hайханай хуули ёhые баримталан бүтээhэн шэмэглэл, ариг сэбэрые сахилган, hуралсалай кабинедүүд болон классууд соо тогтоогдоhон гурим — эдэ бүгэдэ hурагшадые журамтай байхаар hургадаг, хэшээлээ болон сүлөөтэй сагаа hайнаар үнгэргэхэ арга олгодог. Энэ hургуулиин hурагшадай үйлэдбэриин бригада хадаа коммунис болон ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлгын, үхибүүдэй ерээдүйн мэргэжэлые зүбөөр шэлүүлгын гол түхэлнүүдэй нэгэн болонхой. Һүүлэй 10 жэлэй туршада 7—10-дахи классуудай 1500 хүн hурагшадай үйлэдбэриин бригадада ажалай хатуужалга гараhан байна. Тэдэнэй зариманиинь «Михайловский» совхоздо үлөөд, механизатор, малшад, бригадирнууд болоод хүдэлжэ ябадаг. Эгээл hайн юумэниинь юун бэ гэхэдэ, hурагшадай үйлэдбэриин бригада түхэрэзн жэл соо хүдэлдэг шуу. Нёдондоной hуралсалай жэлдэ бригадын гэшүүдэй хүсөөр иимэ хүдэлмэри хэгдээ гэбэл: 4000 центнер үбhэн 20000 центнер силос, 110 центнер халаахай бэлэдхэгдээ, 20 гектар зелёнко гар хажуураар сабшагдаа, 3000 хониной ноохон хайшалагдаа, 10 гектарта куузику ургуулагдажа хуряагдаа, 25 гектар хартаабха хаpyуhалагдаа, 160 гектар нуга сабшалангай, таряалангай газар сэбэрлэгдээ гэхэ мэтэ.

Залуушуулые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ педагогическа ажалай ветеран, РСФСР-эй hургуулиин габьяата багша В. С. Поповагай габьяа угаа ехэ юм. В. С. Попова баян дуршэлээ мүнөө залуу директортэ — Ю. Ф. Островскидо дамжуулан үгэжэ байдаг. Тиимэhээ эрхим hайн ёho заншалаа түс hургуули алданагүй, алдахашьегүй бэзэ гэжэ найдадагбди.

Һургуули-комплекс байгуулха талаар Белгородско областиин hургуулинуудай дуршэлые манай Дүтэлүүрэй дунда hургуулиин коллектив район соогоо эгээл түрүүлэн ажалдаа нэбтэрүүлжэ эхилээ hэн. Түс hургуулиин үндэhэн дээрэ нёдондо хүгжэмэй, спортивна, уран зурагай hургуулинууд хүдэлөө. Ахамад классуудта зориулагдаhан дискотекэ нээгдээ. Тиигэжэ hурагшадай 90 процент элдэб секцинүүдтэ, кружогуудта хабаадуулагдажа, сүлөөтэй сагынь эмхитэй hайнаар, өөhэдтөө аша туhатайгаар үнгэрдэг болоо ха юм. Мүнөө Дүтэлүүрэй дунда hургуулида журамhаа халидаг hурагшад үгы, 8 класс дүүргэгшэдынь барандаа hуралсалаа үргэлжэлүүлдэг.

Хүдэлмэриеэ зохёохы гуримтайгаар ябуулдаг коллективүүд район доторнай яhала бии даа. Закаменскын 1-дэхи, 2-дохи, Холтоhоной, Цахирай, Санагын, Шара-Азаргын hургуулинуудай хүдэлмэри муу бэшэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ эдэ hургуулинуудые дүүргэжэ гарагшадай бэлэдхэл hайн болонхой, ниитын ажабайдалда эдэбхи үүсхэлтэйнүүд, хүмүүжэнги гэжэ ажаглагдаа.

Багшанарай мэргэжэл саг үргэлжэ дээшэлүүлэгдэжэ байдаг гэжэ дээрэ хэлэгдэhэн байна. Тодорхойлон хэлэхэ болоо haa, багшанарай үзэл сурталай-политическэ, теоретическэ болон практическа бэлэдхэлэй шалгалта 1975 онhоо хойшо үнгэргэгдэнэ. Нёдондо 140 багша шалгалта гараа hэн. Дүрбэн хүнэй нэгэниинь урмашуулмаар гэжэ сэгнэгдээ, табандань «Ахалагша багша» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоо.

Цахирай дунда hургуулиин түүхын багша Г. Г. Санжиева, Закаменскын 1-дэхи hургуулиин химиин багша З. А. Никитина гэгшэдэй дуршэлые согсолжо, 1981 оной республиканска педагогическа уншалгада зууршалhан байнабди.

Юрэдөө, үндэр эрилтэ табихынгаа хажуугаар багшанарта анхарал оролдолго хандуулха, hайн дүй дуршэлыень дэмжэхэ гээшэ хүмүүжүүлгын гүнзэгы удхатай юм. КПСС-эй XXVI съездын материалнуудые багшанар имагтал hурагшадтаа шудалуулха бэшэ, мүн өөhэдөөшье гүнзэгыгөөр шудалха зэргэтэй.

Багшанарай мэргэжэлые, юрэнхы болон политическэ бэлэдхэлыень дээшэлүүлхэ хүдэлмэриеэ бидэ саашадань үргэлжэлүүлхэбди. Юуб гэхэдэ, имагтал алишье талаараа бэлэдхэл hайнтай багшанар hурагшадые дүрбэн тэгшээр хүмүүжүүлжэ шадаха бшуу.

Түрэл партиимнай XXVI съезд багшанарай үмэнэ горитойхон зорилго табяа. Съездын шиидхэбэриие бэелүүлэн, үглөөдэрэй ажалша хүнүүдые хүмүүжүүлэн гаргаха гээшэ бидэнэй нангин зорилго. Мүнөө ахамад классуудта hуража ябагшадай олонхид XI табан жэлэй түсэбүүдые бэелүүлэлсэхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха. Тиимэhээ оронойнгоо хүгжэлтын түлөө харюусалгатай байhыень ойлгуулха, моральна бэлэдхэлтэй, ажалай дуршэлтэй аад, дунда эрдэмтэй хүнүүд—бүрин түгэс эрхэтэд, ажабайдалай үргэн замда гараха ёhотой гэжэ hайн ойлгонобди. Энэмнай шанарай түлөө үдэр бүриин тэмсэлэй ашаар хүсэлдэнэ ха юм.

О. БАТУЕВА,
арадай депутадуудай Захааминай райсоведэй гүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таhагые даагша.

ШҮҮМЖЭЛЭГШЭДЭЙ ЗҮБЛӨӨН БОЛОБО

Һаяхан Эрхүү хотодо Сибиириин болон Алас-Дурна зүгэй уран зохеол шэнжэлэн шүүмжэлэгшэдэй зүблөөн болобо. Москваhаа, Новосибирскhээ, Красноярскhаа, Кемеровэhээ, Хабаровскhаа, Яхадhаа, Шэтэhээ айлшад ерэhэн байна. Улаан-Үдэhөө Эрдэни Уланов бидэ хоёр ошообди.

КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, Сибирьтэхи мүнөө үеын литературна шүүмжэлгын байдал тухай дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн болоо.

Эрхүүгэй гүрэнэй университедэй профессор В. П. Трушкин ехэ элидхэл хээ.

Р. Винонен, А. Папков (хоюулаа Москва), А. Никульков («Сибирские огни» журнал), М. Николаева (Красноярск), Н. Антипьева, В. Марина (Эрхүү), Н. Яновский (Новосибирск) гэгшэдэй хэлэhэн үгэнүүд илангаяа hонирхолтой байгаа.

«Сибирские огни» (1978, № 7) журналда шүүмжэлэгшэ нүхэр Шапошниковай толилhон статья дэлисэ ехэтэй байжа, шухала асуудалнуудые табяа гэжэ В. Трушкин элидхэл соогоо хэлээ. Тиихэдэнь «Сибирские огни» журналай ахамад редактор А. Никульков бэрхэ шүүмжэлэгшэд Сибирьтэ хомор гэжэ тэмдэглэhэн байха юм. 36 жэлдэ амгалан ажаhуунабди, өөhэдынгөө зүрхэ сэдьхэлые сүлөөтэйгөөр hуужа шэнжэлхэ, уран зохёолые социальна болон философско талануудhаань гүнзэгыгөөр шэнжэлхэ саг ерээ. Эхэ орондоо үнэн сэхэ байха темэдэ бэшэхэдээ, тэрэнээ жэжэ болгохогүй шухала гэжэ Никульков онсолон тэмдэглэбэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад литературна шүүмжэлэлдэ бии байhан горитой дутагдалнуудые элирүүлhэн байна: партийна эрилтэ хэгдэнэгүй, ангиин тэмсэл хараада абагданагүй, зүб сэгнэлтэ хэжэ шадагданагүй, магтаал бэшэлгээр хизаарлагдана гэхэ мэтэ. Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй шүүмжэлэгшэдэй харилсаае бэхижүүлхэ асуудал хурсаар табигдаа. Минии нүхэр, уран зохеол шэнжэлэн шүүмжэлэгшэ Эрдэни Уланов зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, буряад, яхад ахадүүhоной уран зохёолой хамтын хүгжэлтын зам тухай hонирхолтойгоор хөөрэжэ, олон бүтээлнүүдые, бэшээшэдые, шүүмжэлэгшэдые мэдэхэ байhанаа, мэргэжэл, шадабаряа харуулаа. Һайшаагдаhан шүүмжэлэгшэдэй нэгэн боложо, Э. Уланов Эрхүүгэй телевидениидэ буулгагдаа, «Восточно-Сибирская правда» газетэдэ тэмдэглэгдээ.

Эрхүүгэй бэрхэ шүүмжэлэгшэд В. Трушкин, Н. Антипьев, Н. Тендитник гэгшэд нютагайнгаа бэлигтэй уран зохеолшод А. Вампилов, В. Распутин, А. Шастин, Е. Суворов, А. Зверев тухай хэлэжэ, тэдэнэй зохеолнуудай удхые тайлбарилаа.

Би өөрөө Н. Дамдиновай «Мүшэтэ харгы» гэhэн сонедүүдэй гүрлөө, Д. Эрдынеевэй «Газарай эзэд» гэhэн повесть, А. Ангархаевай «Хадын орьел» гэhэн зүжэг, В. Митыповэй «Долина бессмертников», Ш.-С. Бадлуевай «Хүнэй шарай», «Түхэрэн жэл» гэhэн романууд тухай тобшо тэды хэлэhэн байнаб.

В. Трушкин өөрынгөө элидхэл соо Буряадай шүүмжэлэгшэдые дурсахадаа, В. Найдаков, А. Белоусов, М. Хамаганов, А. Уланов, А. Соктоев гэгшэдые нэрлэhэн байна. Зүб даа. Манайда олон тоото шүүмжэлэгшэд бии. Монографи, шэнжэлгэ олоор бэшэгдэнэ.

Зарим үедэ ямар нэгэн зохёолые гү, али уран зохеолшын бүхы зохёолнуудые буруу сэгнэхэ ябадал гарадаг гэжэ Москваhаа ерэhэн поэт, шүүмжэлэгшэ Р. Виноненэй хэлэhые би hайн хадуужа абааб.

«Литературно-уран hайханай шүүмжэлэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол соо уран зохеолые шэнжэлгын шанар дээшэлүүлхэ гэhэн эрилтэнүүд тушаа үргэн хөөрэлдөөн болоо.

Зүблөөн дээрэ шухала дурадхалнууд оруулагдаhан байна. Сибириин шүүмжэлэгшэдэй эрхим hайн статьянуудые согсолон, ном болгожо гаргаха тухай дурадхал Э. Уланов оруулhан байна. Сибириин шүүмжэлэгшэдэй регинальна совет бии болгохо, журналнуудай харилсаа холбоое hэргээхэ, шүүмжэлэгшэдэй зүблөө хэхэ хараа болзор баталха гэхэ мэтэ дурадхалнууд оруулагдаhан байна. Сибириин болон Алас-Дурна зүгэй шүүмжэлэгшэдэй уулзажа, бэе бэетэеэ танилсалга литературын хүгжэхэ хэрэгтэ аша туhатай байханъ лабтай.

Э. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ХАНИ БАРИСААНАЙ АША ТУҺАДА

ПНОМПЕНЬ. Кампучида эсэргүү империалис эзэрхэг түримхэй ябуулгануудhаа. Пекинэй тухиралгаар арадтаа эсэргүү политика эрхилжэ байhан Пол Подой шуhата засагаархидhаа уламжалан, хэдэн жэлэй туршада таhалдаhан хэшээлнүүд Совет-кампучиин хани барисаанай нэрэмжэтэ технологическа институтда дахинаа эхилбэ.

Дахинаа hэргээгдэhэн энэ институдай аудиторинууд соо хоёр зуу гаран студент суглараба. Энэ дээдэ эрдэм олгодог техническэ hургуули жараад оной тэн багаар Кампучида нээгдэhэн байгаа. Зүтөөр Пол Подой тала баригшад тэрэниие hандаahан, досоонь тодхогдоhон бүхы түхеэрэлгэнүүдые хяа бута сохиhон гү, али Хитадаа абаашаhан юм.

Институдые богонихон болзор соо hэргээн шэнэлхэ хэрэгтэ сэгнэшэгүй ехэ туhаламжа үзүүлhэн совет мэргэжэлтэдтэ үнэн зүрхэнэй баярые хүргэнэбди гэжэ ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, НРК-гай арадай гэгээрэлэй министр Пен Навут мэдүүлhэн байна. Үндэhэ яhатанай дундаhаа дээдэ техническэ мэргэжэлтэй хүнүүдые бэлдэжэ гаргаха талаар Кампучиин Арадай-Демократическа партиин ба республикын правительствын халуун анхарал оролдолгын гэршэ энэ институт мүн болоно гэжэ министр тэмдэглээ. Мүнөө орон дотор нилээд олон эхин ба дунда шатын hургуулинууд нээгдэнхэй. Кампучиин залуу үетэн хэн хэн гэшэгүй оулга hуралсалда хабаадуулагдана гэхэдэ зүбтэй.

ВИНОГРАД СУГЛУУЛАГДАНА

СОФИ. Болгариин виноградай плантацинууд дээрэ наран жэмэс хуряалга түлэг дундаа ябажа байна. Байгша ондо оронойбүхы плантацинууд дээрэhээ дүн хамта 1,3 миллион тонно жэмэс суглуулагдаха юм.

Виноград тарилга, ургуулга энэ ороной хүдөө ажахын жэнхэни hалбаринуудай нэгэн гээшэ. Хүдөө ажахын үгэдэг бүхы продукциин 8 процентнь наран жэмэс болоно. Һүүлэй жэлнүүдтэ виноград ургуулгада промышленна технологи үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэжэ эхилээ. Бүхы хүдэлмэриин 60 гаран процентнь оньhожоруулагданхай. Энээнэй ашаар кооперативай нэгэ гэшүүн арбан гектар плантаци харуулалха арга боломжотой юм.

Тиихэдэ hалбариин хүгжэлтэдэ эрдэмтэд-селекционернүүд горитой хубитаяа оруулна. Имагтал hүүлэй хэдэхэн жэлэй туршада тэдэнэр 40 гаран шэнэ сорт зохёожо, уласхоорондын конкурснуудта үндэр сэгнэлтэдэ хүртэhэн байна.

Болгариин виноград ургуулагшад аха дүү оронойнгоо мэргэжэлтэдтэй тон нягта харилсаа холбоотойгоор хүдэлдэг. Һаяхана СССР-эй наран жэмэсэй плантацинууд дээрэ Венгридэ зохёон бүтээгдэhэн виноград хуряадаг комбайн туршалга гараа юм.

(ТАСС).

ИНДИ. Энэ ороной «Пиплз паблишинг хауз» гэжэ худалдаа наймаанай ба ном хэблэдэг фирмэ үнинэй суурхадаг. Үшөө 1954 ондо ороной ниислэлэй нэгэ үйлсэдэ энэ фирмын магазин нээгдэжэ, дэлгүүрнүүд дээгүүрнь имагтал марксистска литература табигдаа бэлэй. Тэрэ гэhээр фирмын дэлисэ үргэдөө юм. Мүнөө тэрэнэй олон тоото магазинууд Советскэ Союзhаа абтаhан ном, газетэ, журналнуудые наймаалалсадаг гээшэ. «Уласхоорондын ном» гэhэн гадаадын худалдаа наймаа эрхилдэг совет нэгэдэлтэй «ППХ» тон нягта харилсаа холбоотой юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Пиплз паблишинг хаузай» нэгэ магазин соо.

ТАСС-ай фотохронико.

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТАСС • АПН

Мүнөөнэй эрхэ байдалда шахардуу шанга байдалые hулаpyулгын политикые hэргээхэ, оронуудай хоорондохи харилсаае бэхижүүлхэ шухала гэжэ Румыниин гадаадын хэрэгүүдэй министр Ш. Андрей хэлэбэ. Энээнэй тула буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар ашаг үрэ ехэтэй хэмжээнүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэй. Энэ ушар хёмороо зүришэлдөөе гуримшуулха, дайнай аюулые зайсуулан сараха шухала нүхэсэл болохо байна.

... дана. Денге гэжэ халдабарита үбшэнhөө боложо, 156 хүн үхөө. Бусад оронуудай экспертнүүдэй туhаламжаар манай эрдэм, техникын хүдэлмэрилэгшэдэй хэhэн шэнжэлгэнүүд энэ халдабарита үбшэнэй вирус Кубада асарагдаhан байгаа гэжэ элирүүлэгдээ гээд министр хэлэбэ.

«Нейтронно буу зэбсэг бүтээжэ эхилхэ тухай Холбоото Штадуудай hая абаhан шиидхэбэри ядерна буу зэбсэгүүдые ехээр бүтээн гар...

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН СЕССИ

НЬЮ-ЙОРК. Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха, дэлхэй дээрэхи политическэ байдалые hайжаруулха, уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ гэхэ мэтын асуудалнууд ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXXVI сесси дээрэ болоhон юрэнхы политическэ хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадагшадай анхарал ехээр татана. Советскэ Союзай оруулhан эб найрамдалта үүсхэлнүүд үндэр сэгнэлтэдэ хүртэнэ.

Советскэ Союзай оруулhан олон тоото дурадхалнууд амгалан гуримаар зэргэ оршохо гол ёhонуудые баталха, нацинуудай хоорондохи харилсаае үргэдхэхэ зорилготой байна гэжэ Польшын гадаадын хэрэгүүдэй министр Ю. Чирек мэдүүлбэ. Уласхоорондын аюулгүй байдалые хангаха, буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар бүтэмжэтэй hайн хэлсээнүүдые баталан абаха гээшэ шухала удха шанартай гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Сэрэгэй-промышленна комплексын үүргэ нүлөөнэй ургалта, нэгэ нэгэндээ этигэхэгүй ябадал, сэрэгэй булюу хүсэтэй болохо гэhэн тон аюултай доктринанууд бии бололго, «хизаарлагдаhан» ядерна дай хэхэ арга боломжо гэхэ мэтэ хангалтагүй үйлэ хэрэгүүд буу зэбсэгүүдые хурлаха тухай хөөрэлдөөнүүдтэ тойбо татаhан байна.

Ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха тухай декларациие баталан абаха гэhэн Советскэ Союзай энэ сессидэ оруулhан дурадхалнууд шухала удха шанартай байна гэжэ Ю. Чирек мэдүүлээ. Шэнэ үүсхэл гүнзэгы ехэ удхатай гэжэ тэрэ хэлэбэ. Эдэ бүхы дурадхалнуудые бидэ бүрин хүсэдөөр дэмжэжэ байhан тухайдаа мэдүүлнэбди.

Польшодохи байдал тухай тогтоходоо, министр иигэжэ хэлэбэ: Польшын мүнөөнэй ба ерээдүйн байдал социализмтай таhаршагүй холбоотой юм. Имагтал иимэ Польшо, социалис Польшо ханинарайнгаа найдамтай союзник болоно. Имагтал тэрэ Европо түбидэ амгалан тайбан харилсаа холбоо тогтоохо хэрэгтэ бүтэмжэтэй hайн хубитаяа оруулдаг байгаа, оруулжашье шадаха.

Ядерна буу зэбсэг түрүүлэн хэрэглэгшэ гэмтэн гэжэ сонoсхогдохо ёhотой гэжэ совет делегациин энэ сесси дээрэ найруулhан дурадхал үндэhэ баримтатай гэжэ Румыни тоолоно гээд министр мэдүүлбэ.

Совет шухала дурадхалые манай делегаци мүн лэ дэмжэнэ гэжэ Кубын гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Мальмиерка зааба. Хёмороо зүришэлдөөнэй гараашье haань, ядерна буу зэбсэг түрүүлэн хэрэглэхэгүй гэhэн гүрэнүүдэй ба эдэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй уялга абаха байhан тухай эндэ хэлэгдэнэ.

Америкын мүнөөнэй захиргаан манай орондо зүрюу харша элдэб янзын — сэрэгэй, экономическа, политическэ эзэрхэг түримхэй ябуулгануудые үүдхэнэ. Үшөө тиихэдэ биологическа буу зэбсэг хэрэглэхые hанаашална гэжэ Кубын министр мэдүүлээ. Һүүлэй гурбан жэлэй туршa соо Кубада үбшэн тахал таба дахин hүжэрэн дэлгэрhэн байна. Түрүүлэн адууhа мал, газар таряалан хорлогдодог байhанаа мүнөө хүнүүдтэ аюул тохёолдуулагдалгые hүжэрөөн дэбэргэхэ байна», — гэжэ Швециин гадаадын хэрэгүүдэй министр Ула Ульстен тэмдэглээ. Стратегическэ буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хороохо тухай США-гай ба СССР-эй хоорондохи хөөрэлдөөнүүдые дары hэргээхыень тэрэ урлалаа.

Хүршэ гүрэнүүдтээ эсэргүүгээр, тусхайлбал Анголодо эсэргүүгээр расис ЮАР-ай эзэрхэг түримхэй ябуулгаяа үргэдхэжэ байhан ушар «уласхоорондын эрхые бүдүүлигээр хазагайруулhан ябадал» болоно гэжэ Швециин гадаадын хэрэгүүдэй министр нэрлэбэ. Тэрэнэй политикые США-гай дэмжэhэнэй ашаар лэ Преториин засаг захиргаан иимэ ябуулгануудые хэхэ аргатай болоhон байна гэжэ У. Ульстен хэлээ.

Анголоhоо сэрэгүүдээ дары түргөөр, үгэ дуугүйгөөр гаргахыень баадхахын тула Преториин расис засаг захиргааниие гансаардуулан таhалха шухала гэжэ Кениин президент Д. Арап Мои мэдүүлбэ.

СЕЙМЭЙ СЕССИ ДЭЭРЭ В. ЯРУЗЕЛЬСКИИН ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

ВАРШАВА. ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Ярузельский Польшын Сеймэй сесси дээрэ үгэ хэлэхэдээ, орон доторхи социально-экономическа байдалда сэгнэлтэ үгэбэ. Орон доторнай гүнзэгы кризис үргэлжэлhөөр гэжэ В. Ярузельский тэмдэглэхэ зуураа, тэрэнэй ушар шалтагаануудые шэнжэлhэн байна. Промышленность болон хүдөө ажахы ехэ гээгдэлдэ ороо, ПНР-эй продукцияа гадаадын оронуудта худалдаха арга боломжо эрид доошолоо.

Хэрбээ салин хүлhэнэй ба ашаг олзын ургалтын ажалай бүтээсын ургалтаhаа таhархай байгаа haань, хэрбээ орон доторхи үймөө хүлгөөе усадхан зайсуулаагүй haa, хэрбээ кризисhээ гарахын тула правительствын бэелүүлдэг хэмжээнүүдые «Солидарностиин» саашадаашье буруу hүргөө haань, дэлгүүр дээрэхи байдалые гуримшуулха талаар шэглүүлэгдэhэн ямаршье хүсэлэл оролдолгонууд ашаг үрэ ехэтэй байхагүй гэжэ тэрэ хэлээ.

«Солидарностиин» съездын түрүүшын шата шэнэ политическэ орёо байдал байгуулаа гэжэ В. Ярузельский тэмдэглэбэ. Гэбэшье тэрэ бидэнэртэ хүлеэгдээгүй ушар бэшэ hэн. «Солидарностиин» эзэрхэг түримхэй бүлэгөөрхидэй элдэб hанаашалганууд, түсэбүүд, ябуулганууд тухай, социализмда дайсан харша үйлэ хэрэгүүд тухай бидэ үнинэй мэдэхэбди. КОС—КОР болон «бэеэ даахан байдалтай Польшын конфедераци» гэдэг хүсэнүүд профсоюзуудай нэгэдэлэй, тэрэнэй гэшүүд болохо олон миллион ажалшадай этигэл найдалые hамбаашалан хэрэглэжэ, хэтэрмэ үлүү ябуулгануудые гаргана. Тэдэ бидэниие политическэ замhаа хадууруулхые хүсэнэ. ПОРП, арадай засаг социалис хубилалтануудай замhаа хадуурхагүйл.

Социалис гүрэнөө сахин хамгаалхаар бэлэн байха зуураа, съездын түрүүшын шатын тодорхойлhон хараа шэглэлые хубилгахыень «Солидарностиин» хүтэлбэрилэгшэдhөө харюу хүлеэнэбди. 1980 ондо баталагдан абтаhан хэлсээнүүдэй уялгануудые «Солидарностиин» ямараар бэелүүлhэнhээ ороной ба арадай саашанхи хуби заяан дулдыдаха байна.

Энээнэй тула «Солидарность» засаг гартаа абаха гэhэн hанаашалгаhаа арсажа, Конституцяар хараалагдаhан хуулинуудые сахиха, бэелүүлхэ зэргэтэй. Булимтархы hанаашалгануудаа орхижо социализмын дайсадтай холбоогоо таhалаад, хуули гуримуудые буруу hүргэдэг анархис уряа лозунгнууд болон ябуулгануудhаа сүлөөрөөд байгаа haань, энэ түйлагдаха аргатай. Ажахын реформо хэхэ, кризисые гаталан дабаха, үйлэдбэреэ нилээд хүгжөөхэ, гол түлэб нүүрhэ малтан абалгые, хүдөө ажахын продукци бэлэдхэлгые ехэдхэхэ, ажахын гол шухала бусад зорилгонуудые шиидхэхэ талаар правительствын хараалhан программые, хүсэлэл оролдолгонуудые «Солидарностиин» ойлгохо хүсэлэнтэй байлгаhаа эдэ бүгэдэ дулдыдаха юм.

СССР болон бусад социалис оронуудтай холбоо барисаагаа хүгжөөхые «Солидарностиин» ойлгоод байгаа haань, Советскэ Союзда, арадта харша уряа лозунгнууд болон ябуулгануудта эсэргүүсэн тэмсээд байгаа haань, эдэ бүгэдэ дулдыдаха байна.

Эдэ бүгэдэ үгэеэ ойлголсолгын хэлбэришэгүй үндэhэ hуури болоно. Энэ айхабтар хүндэ хүшэр сагта ажал ябуулгын онсо шэнжэтэй арга онолнууд хэрэглэгдэхэ юм гэжэ В. Ярузельский тэмдэглээ.

Бүхы общестын ойлгожо, гурим журам сахиха, элдэб хуули буса ябадалнуудтай тэмсэлдэ засаг захиргааниие дэмжэхыень оролдохо байнабди гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын урда иимэ зорилго табиhан байнаб. Тэрэнэй ажал ябуулгые зорюута табигдаhан сэрэгүүд дэмжэхэ юм. Ажалhаа hамшалга, хулиган ааша гаргалга, гүрэн түрэдэ зүрюу харша, Советскэ Союзда эсэргүү харата хэрэгүүд, хуули гуримуудые тоохогүй ябадал зайсуулагдаха ёhотой.

КУБА. Энэ ороной промышленностиин бүхы hалбаринууд hүүлэй жэлнүүдтэ горитой амжалтануудые түйлана. Республикын соносхогдоhоор ээлжээтэ ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөндэ оролсоhон ажалша коллективүүд шэнэ амжалтануудтухаигаа элидхэнэ. Гаванадахи Хосе Мартиин нэрэмжэтэ металлургическа комбинад коллектив hүүлэй үедэ республика дотор дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ дабшана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбинадай нэгэ цех соо.

ТАСС-ай фотохронико.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

УЛААН-БААТАР. МНР-эй эрдэмтэд республика доторхи гэдэдэггүй сэбдэг газартай нютагуудай карта бэлдээд, тэндэхи хүйтэнэй нөөсыень арадай ажахыда хэрэглэхые дурадхаhан байна. Түс бүридөө 1000 тонно хүрэтэр (хүйтэн агаар хааха) багтаамжатай дүрбэн ута Улаан-Баатарта туршалгын гуримаар түхеэрэнхэй. Жэлэй дундуур температурын нульhаа доошоо байдаг лэ нютагуудта баригдаhан байгаалиин холодильнигууд үрэтэй байдаг гэжэ элирүүлэгдээ. Эндэхи эрдэмтэд дулааншаг уларилтай нютагуудта мүлhэ хэрэглэхэ шулуун складуудые бариха проект дурадхаба. Үнэ сэнтэй холодильнигууд хэрэглэгдэхэгүй, электрын элшэ хүсэн тон багаар ашаглагдадаг болохо.

Шэнэ дурадхалнууд госхозуудай, хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдэй, хүдэлмэрилэгшэдэй зүгhөө hайшаагдаhан байна.

УЛАСХООРОНДЫН ЯАРМАГ

ВЕНЭ. Эндэ амжалтатайгаар үнгэржэ байгаа уласхоорондын заншалта яармаг дээрэ Советскэ Союзай павильон ехэ hонирхол үүсхэнэ. Экономикын хэдэ хэдэн hалбаринуудай, тусхайлан хэлэбэл, прибор бүтээлгын, электротехникын, оптикын дээжэнүүд эндэ олоор табигданхай.

Австриин ба бусад оронуудай худалдаа наймаанай түлөөлэгшэд СССР-эй гадаадын худалдаа наймаанай эмхинүүдтэй шэнэ хэлсээнүүдые баталха ба худалдаа наймаанай талаар холбоо барисаагаа үргэдхэхэ асуудалнуудые эндэ совет мэргэжэлтэдтэй зүбшэн хэлсэнэ.

ЗАИРАЙ БУРУУШААЛ

ПАРИЖ. Франс Пресс агентствын Киншасаhаа дамжуулhанай ёhoop, Анголын правительствые унагааха зорилгоор США-гай ба ЮАР-ай эмхидхэhэн «тусхай хүсэнүүдые» бүридүүлгэдэ Заир хабаадаа гэhэн барууны тээхи мэдээсэлэй органуудай баталамжые түс ороной правительство буруушааба.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

Хэшэгэй хэмгүй

Улаан-Удэ городой ажалшад хамтын саадуудые байгуулжа сүлөө сагаа ашатай туhатайгаар үнгэргэдэг болонхой. Эдэнэр огородой элдэб ургамалнуудые тарихынгаа хажуугаар, урэ-жэмэсэй hөөг, модонуудые, тодорхойлбол, үхэр нюдэ, малина, шасаргана, мүн мойһо элбэгээр ургуулна. [illegible]

«Весна», «Коммунальник», «Дружба», «20 лет Победы», «Профсоюзник» болоод «Ракета» гэhэн, мяха консервын комбинат шадар байгуулагдаhан саадуудта ургуулагдаhан огородой эдеэн, урэ жэмэс городой столдо горитой нэмэри боложо үгэнэ ха юм. [illegible]

Байгша ондо ургасаhаа «Весна» саадай гэшүүд хамтадаа гушаад тонно үхэр нюдэ суглуулжа, унда харбадаг заводто эльгээhэн байхадаа. [illegible]

Хамтын саадуудай эмхидхэгшэд дэлхэйдэ ашаар байгаалиин баялиг арбадхаха, байгаалиие дуратайшуулай тоо олошорно бишүү. [illegible]

Ленинэй ордено локомотивовагон заhабарилгын заводой хүдэлмэришэдэй «Весна» саадта мүнөө хангалтай дээшэ хүдэлмэришэн ургуулжа, залуу хэhэн сахилгаа [illegible]

Алтан намарай эдэ үдэрнүүдтэ саад бүхэнэй участогуудай газаагуурхиие хараад, үнхэөрөө урмашахат. Огородой элбэг эдеэн, алим жэмэс эндэhээ эхитэй. Сэлэнгэ мүрэнэй баруун бэедэ түбхинэhэн «Сибиряк», [illegible] дэлбэгээр ургуулжа, аша урэтэйгээр үнгэргэнэ гээшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: урдандаа ЛБРЗ-гэй түмэршэ дархашуулай цехтэ хүдэлhэн А. Т. Шаталов өөрынгөө саад соо.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭЙ фототекст.

СЭЛЭНГЫН РАЙОНДО

ЛЕНИНГРАДҺАА ЕРЭБЭ

Ленинград хотоhоо комсомолшуудай ба залуушуулай дүрбэдэхи отряд Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилга дээрэ хүдэлхөөр ерэбэ. Отрядай бүридэлдэ 25 хүн оролсоно. Тэдэнэр бултадаа барилгашадай мэргэжэлтэй, Бүхэсоюзна габшагай барилгада хүдэлхөөр комсомолой тусхай путёвкотойгоор юм.

Барилгын залуушуул революциин улгы хотын комсомолшуудтай харилсаа холбоотой болоhоор уннинэй. Энэзнэй урда тээ ерэhэн гурбан отряд магтаал hайшаалтай хүдэлжэ байнхай.

ХЭРЭГЛЭМЖЭ ХАНГАХААР

Һаянай ашаглалгада тушаагдаhан хамтын байрын нэгэдэхи дабхарта ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын пункт нээгдэбэ.

Гусиноозёрск хотын ажалшад холодильнигуудаа тус пунктда тушаажа, заhабарилдаг болохо юм. Гэхэhээ гадна, гутал, хубсаhа оёулха, заhуулха гэhэн хүн мүн лэ иишэ ерэдэг байха. Эхэнэрнүүд, мүн эрэшүүлшье эндэ нээгдэhэн парикмахерскда ерэжэ, үhэеэ тайруулха, элдэб янзын причёско хүүлэхэ аргатай болоо.

Н. ДУГАРОВА.

АЛТАН НАМАРАЙ ҺАЙНДЭР

Жэл бүри заншалта болоhон нимэ hайндэр Улаан-Үдын 51-дэхи дунда hургуулида hонирхолтойгоор үнгэргэгдэбэ. Эндэ 2-дохи, 3-дахи классуудай hурагшад эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. С. Орешковэй нэрэмжэтэ соёлой ба амаралтын парк соо хүхюу энеэдэн, наадан удаан зэдэлнэ даа.

Гоё hайхан сэсэгүүдые, модоной набша намаа, шэлбүүhэ, борбоосгой гэхэ мэтые үхибүүд суглуулhан, наадаhайнгаа газарые шэмэглэhэн байна. Олон янзын конкурснууд үнгэргэгдөө. Тэрэ тоодо намар тухай шүлэгүүдые уран гоёор уншалгын конкурс илангаяа тааруу зохидоор эмхидхэгдэhэн байна. Энэ конкурсдо 3-дахи классууд сооhоо 3-дахи «а». 2-дохи классууд сооhоо 2-дохи «г», 2-дохи «а» классууд түрүү hуурингуудые эзэлжэ амжаа.

Намарай хатарые гүйсэдхэhэн хүбүүд, басагадые харахада, одоол хөөршөөмөөр байгаа. Октябрятануудай бүлэгүүдэй вожата Валентина Ивановна Урусилова үхибүүдэй сэдьхэлдэ hайндэр тухай hайн дурсалга үлөөхын тула үнэн зүрхэнhөө оролдоо гээд тэмдэглэмээр. Һайн амаралта—hайн hуралсалай арга нүхэсэл ха юм.

Б. РАДНАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. И. Урусилова багашуултай суг.

Авторай фото.

ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ ЗОРЮУЛАГДАА

Кабанскын районой Красный Яр тосхоной ажалшадай хүндэлэлдэ зорюулагдаhан үдэшэ «Манай тосхоной омогорхол» гэжэ нэрлэгдэбэ. Соёлой байшан соо hайндэрэйхеэр шэмэглэгдэhэн сценэ болон столнууд дээгүүр табигдаhан гоё hайхан сэсэгүүд хүдөөгэй түрүүшүүлэй алдар солые дуудана.

Пионернүүдэй горнын хонгёо зэдэлээн доро тосхоной hургуулиин hурагшад сценэ дээрэ гарана. Өөhэдынгөө түрэлхид, түрүү hаалишад, гахайшад, механизаторнуудые амаршалhан баясама дулаан үгэнүүдые эдэнэр хэлэhэн байна.

Эндэ ерэhэн түрүүшүүл өөhэдынгөө ажал хэрэгүүд тухай хөөрөө. Жэшээнь, Владимир Григорьевич Антипов, Владимир Андреевич Григорьев хоёрой хүтэлбэрилдэг үбhэшэдэй звенонууд тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэhэн тухайгаа эндэ элидхээ. Энэ уулзалгые хүтэлбэрилhэн соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэд ажалай түрүүшүүлые амаршалаад, тэдэнэртэ зорюулагдаhан hайн программатай концерт харуулба.

Т. ЦЫДЫПОВА.

ИСКУССТВАДА ДУРАТАЙГААР...

hуралсалайнгаа хоёрдохи жэлые эхилhэн искусствын hургуули 180 hурагшадтаа үүдэеэ үргэнөөр сэлибэ. Багдарин тосхондо байгуулагдаhан энэ hургуулиин филиалнууд Маловка ба Северка hууринуудта нээгдэhэн юм.

Үхибүүд скрипкын, баяанай, фортепьянын ба хорегографиин классуудта hурадаг. Тусхай дунда ба дээдэ hургуулитай мэргэжэлтэд тэдэнэртэ заадаг. Энэ жэлдэ нилээд олон hурагшад хүгжэмэй эрдэм мэдэсэтэй болохо.

Мүнөө жэл hургуулида хүгжэмэй инструментнүүд, hуралсалай литература олоор асарагдаа. Мүн лэ уран hайханай талаар классай хүдэлмэридэ hайн бэлэдхэл ябуулагдаа.

Эдир хүгжэмшэд hургуулидаа сэхэ дуратайгаар ябадаг юм.

А. ЦЫРЕНОВ.

Баунтын район.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Советүүд ба оршон байгаалиие аршалан хамгаалга» — түрүү өгүүлэл. «Профсоюзуудай XVII съездэ —17 габшагай арбан хоног» —материалнуудай суглуулбари. «Мүнөөдэр — Машина бүтээгшын үдэр» —фото-мэдээсэл. «Таряа хуряалга-81»— республикын поленууд дээрэhээ абтаhан мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Партиина ажабайдал». В. Алешинагай «Коммунистын уялга». «Барилгануудые саг соонь ашаглалгада үгэхэ». «Хэн зэмэтэйб?» — Н. Сосновскиин статья. «Нютагай үүлтэрэй малнуудай hайн шэнжыень үлөөхэ» —газетын корреспондентын хэhэн хөөрэлдөөн. «Хандагайда болоhон hайндэр».

Гурбадахи хуудаhанда. «Марксистско-ленинскэ hуралсал». «Парти ба арадай бата нэгэдэл» — статья. «Социалис оронуудта». «Хилын саанаhаа».

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Шэнэ hонин, үйлэ хэрэгүүд, тоо, баримтанууд»—суглуулбари. «Элүүр энхын булан». «Врач хэды жэл hураха ёhотойб?» — АПН-эй статья. «Булхайшад» — М. Коваленко, А. Субботиной фельетон.

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республика доторнай сэлмэжэ, бүрхэжэ байха, шиниг нойтон орохогүй. Үглөөгүүр зарим нютагуудта манан үзэхэ. Һулахаhаар halхилха. Һүниидөө 0—5 градус хүйтэн, үдэртөө 9—14 градус хүрэтэр дулаан болохоор хүлеэгдэнэ.

ШАДАБАРЯА ЭЛИРХЭЙЛБЭ

«Мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө конкурс Улаан-Үдын 8-дахи, тодорхойлбол, Загорск посёлогтохи «Сибирь» столоводо үнгэргэгдэбэ. Техническэ мэргэжэл олгодог училищинуудые hая дүүргэhэн басагад 4 часай туршада эдеэ хоол амтатайгаар бэлдэхэ шадабаряа туршалсаа.

Нийтын эдеэ хоолой эмхинүүдэй дүршэл сэхэтэй мэргэжэлтэд жюриин гэшүүдэй тоодо оролсоо. Ахалагша технолог А. С. Гритер, үйлэдбэриин hуралсалай талаар мастер Г. Н. Горбова, столовын лабораториие даагша В. Н. Титова, «Сибирь» столовые даагша В. Н. Семенова гэгшэд тогоошодой мэргэжэл, шадабарида бодото сэгнэлтэ үгэхөөр томилогдоо.

Эдэнэрэй нэгэн hанамжаар, эндэ бэлдэгдэhэн эдеэнэй олонхинь hайн шанартай байба. «Сибирь» столовын тогоошон Т. Якимова түрүү hуури эзэлээ. Тэрэ амтатай hайн эдеэ шанажа, шаража, тэдэнээ эгээл гоёор, зохидоор шэмэглэжэ шадаа. Хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые «Заря» кафегэй, 8-дахи столовын тогоошод М. Артемихина, Г. Иванова гэгшэд эзэлээ.

Нимэ конкурснууд залуу мэргэжэлтэдтэ ашатай туhатай aаб даа. Түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлгэдэ нүлөөлнэ.

Манай корр.

ТОБШОХОНООР

✦ Дүрэ буляалдалгын барилдаагаар залуушуулай дундаhаа дэлхэйн чемпион болоhон уласхоорондын классай спортын мастер Борис Будаев байгша ондо Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институт дүүргээд, мүнөө СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй зэргэдэ алба хэнэ. Ороной суглуулагдамал командын гэшүүн Борис Будаев мүнөө Совет Армиин нэрэ хүндые хамгаална.

Махачкала хотодо дүрэ буляалдалгын барилдаагаар СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн hаяхана боложо дүүрэбэ. Эндэ манай нютагай хүбүүн эрхим дүн харуулба. Жаран найман килограммай шэгнүүртэнэй тоодо барилдаhан Борис Будаев Москвада болоhон Олимпиин нааданuудай чемпион Павел Пинигинтэй түгэсхэлэй барилдаанда уулзаа. Барилдаанай дүн хаража үзэхэдэ, шанга тулалдаан болоо ха. Юуб гэхэдэ, Борис эндэ 6:5 тоотойгоор диилэжэ, Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй чемпион болобо.

✦ Харьков хотодо профсоюзай спортын бүлгэмүүдэй Бүхэсоюзна Советэй түрүү hуури эзэлхын түлөө дүрэ буляалдалгын барилдаагаар мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Мэнэ hаяхана уласхоорондын классай спортын мастерэй нэрэ солодо хүртэhэн Мунко Цыдыпов СССР-эй спортивна бүлгэмүүдэй түрүү hууриин түлөө хоёр түгэсхэлэй барилдаанда хабаадалсаха эрхэтэй болоhон спортын мастер Цыденжаб Гулгенов хоёр табин долоон килограммай шэгнүүртэ барилдажа, Цыдыповынь илажа гараа. Тиигэжэ тэдэ бүхэсоюзна мүрысөөндэ түрүүшын хоёр hуури эзэлбэ ха юм.

В. БАЗАРОВ.

„ЛОКОМОТИВАЙ" ИЛАЛТА

Манай дүрбэдэхи зонодо наададаг хоёрдохи лигиин команданууд ээлжээтэ уулзалгануудаа сентябриин 24-дэ үнгэргэбэ. Улаан-Үдын «Локомотивай» футболистнууд Новосибирскын «Чкаловец» командатай уулзахадаа, талмайн эзэдые 1:0 гэhэн тоотойгоор илаба. Ондоо командын талмай дээрэ олдоhон энэ хоёр очко онсо үнэтэй гэжэ тэмдэглэлтэй.

ЗАНШАЛТА КОНКУРС

Байгал-Амарай түмэр замай залуу барилгашадай дунда үнгэргэгдэдэг патриотическа дуунай заншалта конкурс байгша ондо Заречный посёлогой Соёлой ордон соо боложо, олоной hонирхол үүсхэбэ. Тэрээндэ хабаадахала БАМ-ай Буряадай участогай бүхы тосхон, hууринуудhаа бэлиг шадабаритан суглараа.

Конкурсын жюри дүн гаргахадаа, Таксимоhоо ерэhэн дуу, шүлэг өөрөө зохёогоод гүйсэдхэдэг Игорь Виноградовые илаhанда тоолобо. Хоёрдохи hуурида Кичерын түлөөлэгшэ Юрий Шитиков гараба. Жэл бүри үнгэргэгдэдэг энэ конкурс залуу барилгашадай уран бэлигэйнгээ талаар ургажа ябаhые гэршэлнэ.

Манай корр.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Сентябриин 27-hоо октябриин 3 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 27 МАШИНА БҮТЭЭГШЫН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — «Зарядкадаа гарагты!». 10.05 — Н. Масковскиин хүгжэм. 10.20 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 11.20—«Элүүр энхэ байлга». 12.05—Үглөөнэй почто. 12.35 — «Эрдэм наука ба техникэ» — киножурнал. 12.45 — «Хүдөөгэй час». 13.45 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.15 — «Коммунистые» гэhэн циклhээ. «Үгэ хэлэлгэдэ хабаадалга» гэhэн баримтата фильм. 14.40 — «Екатерина Измайлова» — хүгжэмтэ теле-зүжэг. 17.40 — Мүнөөдэр—Машина бүтээгшын үдэр. СССР-эй тракторна болон хүдөө ажахын машина бүтээлгын министр А. А. Ежевский дамжуулгада хабаадаха. 18.00 — Машина бүтээгшын үдэртэ зорюулагдаhан концерт. 18.45 — Уласхоорондын hонин. 19.45 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 20.45 — С. В. Образцовой куклын Гүрэнэй түбэй театрай творческо үдэшэ. 22.00 — «Время». 22.35 — Футболой шэнжэлэл. 23.05 — «Ганиие опереттэ урина». 00.15—Спортивна гимнастикаар СССР-эй чемпионат. Олон ондоо зүйлөөр түгэсхэлэй мүрысөөн. 00.45 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 11.25 — «Соловей» — уран hайханай фильм. 12.45 — Мультфильмнүүд. 13.45 — Баримтата фильмүүд.

Орбита. 15.20 — Машина бүтээгшын үдэртэ зорюулагдаhан баримтата телефильм. 16.35 — «Спутник кинозрителя». 17.20 — Волейболоор Европын чемпионат. Бүлэгэй наадануд. «Театрай афишын» [illegible] 18.50 — «Первые радости» телефильм (4 сери). [illegible] «Ородой угалзануудай» [illegible] дай инструментнүүдэй [illegible] рэй концерт. 20.30 — [illegible] тивна гимнастикаар СССР-эй чемпионат. 21.00 — [illegible] нойрсогты багашуул!». [illegible] «Хилын саанахи эстрада [illegible] ганууд». 22.00 — [illegible] 22.35 — «Зуун жэлэй [illegible] тан» — уран hайханай [illegible] 00.05 — Уласхоорондын [illegible] курсын лауреат П. Девуа (Франци) концерт.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 28

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40—Үглөөнэй гимнастика. 10.05—Мультфильмнүүд. 10.35—«Доброе дело», «Есть у меня друг»—уран hайханай богонихон фильмүүд. 11.15 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». «Жгучие тайны века» — эрдэм-дэлгэрүүлгын фильм. 12.25—Шэнэ hонин. 15.10—Дамжуулгын программа. 15.15—Шэнэ hонин. 15.35—«Ажахы эрхилэлгын дүй дүршэл» — телевизионно баримтата фильмүүдэй дамжуулга. 16.35—Москвагай Гүрэнэй консерваториин камерна оркестр наадаха. 16.50—Коммунистын образ — уран зурагай искусствада. 17.20 — «Объектив». 17.50 — Волейболоор Европын чемпионат. Финал. Болгариhаа дамжуулга. 18.15—«Манай сэсэрлиг». 18.45—«Воспоминание о лете» — хүүгэдэй уран hайханай коллективүүдэй концерт.

Улаан-Үдэ. 19.00—Шэнэ hонин. 19.10—«Спортын hонин». 19.20—Намжил Балдано. «Ажабайдалайнь шатанууд»—Улаан-Үдын студиин очерк. 19.40 — «Три недели с 7 «В»—кино очерк.

Орбита. 20.00 — «КПСС-эй XXVI съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө» Кузбассай шулуу нүүрhэн. 20.30—СССР-эй арадай артист Г. Ковалева оперонуудhаа аринуудые гүйсэдхэхэ. 21.05—«Полет начинается с земли» — уран hайханай фильм (1 с.). 22.00—«Время». 22.35—«Полет начинается с земли»—уран hайханай фильм (2 с.). 23.30 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55 — Дамжуулгын программа. 13.00—«Грани творчества» — эрдэм-дэлгэрүүлгын фильм. 13.10—«Эрдэм наукын байдал». 13.40—А. М. Горький. «На дне». 10 кл. 14.10 — «Хуули мэдэнэ гүш?», «Эрхын ба хуулиин эшэ үндэhэнэй бии болоhон тухай». 14.40—П. Нилинэй зохёолнууд тухай. 15.25—Түүхэ. «Киевская Русь» 7 кл. 15.55— Юрэнхы биологи «Клеткэнүүдэй hэлгэлтэ». 10 кл. 16.25 — Ботаника. «Саад ба огородуудай ургамалнууд». 6 кл. 16.45 — «Эрьенүүд»—баримтата фильм. 17.00—«Врачта—экран». Фармакологиин [illegible] ла асуудалнууд.

Улаан-Үдэ. 18.00 — [illegible] лой мүрнүүдээр [illegible] ажабайдал». 18.50 — [illegible] гээрэлэй hуралсалай [illegible] эхиндэ.

Орбита. 19.00 — [illegible] кын ажабайдал». 19.45 [illegible] фильм.

Улаан-Үдэ. 20.00 — [illegible] тай уулзалга» гэhэн [illegible] (буряадаар). 20.40—Со[illegible] нууд. 20.50—«Зүүн Си[illegible] киножурнал.

Орбита. 21.00 — [illegible] нойрсогты, багашуул!» [illegible] тэ экран». 21.15—Уласхоорон[illegible] дын hонин. 22.00—[illegible] 22.35 — «Живет такой [illegible] — уран hайханай фильм [illegible] — Ф. Шопен. «Дүрбэн [illegible] да».

ВТОРНИК, 29

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40—Үглөөнэй гимнастика. 10.05—«Полет начинается с земли»—уран hайханай фильм (1, 2 сери.). 11.35—«Киногоор аяншалагшадай клуб». 12.55 — Шэнэ hонин. 15.10—Дамжуулгын программа. 15.15—Шэнэ hонин. 15.35 — «Энергетикын мүнөөнэй, ерээдүйн байдал»—баримтата фильм. 16.25—Хүгжэм. 18.20 — «Урбалтын шатанууд» —АРЕ-гэй президент А. Сададай политика тухай баримтата фильм. 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ».

Улаан-Үдэ. 20.00—«Байгал»—программа (буряадаар). 20.20 — «Саяны». «Хүдөө нютагуудта халуун хаhа эхилэнхэй». 20.40—«Ленин, үхибүүд ба үе саг».

Орбита. 21.05 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Химик»—ЦСКА (2, 3 наадануд). 22.00—«Время». 22.35 — «Поэзи». П. Антокольский. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ». 00.05—Социалис хани барисаанай оронуудай дуунуудые гүйсэдхэлгын II Бүхэсоюзна харалгада илагшадай түгэсхэлэй концерт Ялтаhаа дамжуулагдаха.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Клеймбовско угалзалнууд» — баримтата фильм. 13.10—«Шатарай hургуули». 13.40—«Совет гүрэнэй ба эрхын эшэ үндэhэн». «Совет обществын политическэ системэ». 8 кл. 14.10—М. Твен. Ажабайдалайнь, зохёохы ажалайнь шатанууд. 14.55 — Зоологи. «Инстинкт — основа поведения насекомых». 7 кл 15.20 — Түүхэ. «Якобинска диктатура». 8 кл. 15.45—«А. М. Горькиин драматурги», «Варвары», «Дачники». 16.45—«Дутын одо мүшэд»—баримтата фильм. 17.00 — Француз хэлэн. hуралсалай 2-дохи жэл. 17.30—«Искусствын эртэ [illegible] сагай хүшөөнүүд».

Улаан-Үдэ. 18.00 — [illegible] город — манай гэрэ. 18[illegible] Соносхолнууд. 18.35—«М[illegible] и ритмы»—концерт. 19[illegible] римтата фильмүүд.

Орбита. 20.00 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Хим[illegible]» ЦСКА (1, 2 наадануд).

Орбита. 21.05 — «А[illegible] нойрсогты, багашуул!», [illegible] тэ экран». 21.20—Прибалтийска республиканууудай студ[illegible] дуу, хатарай hайндэр. [illegible] «Время». 22.35—«Рубан[illegible] ма». Т. Шохидиин хүгж[illegible] найруулагдаhан фильм-б[illegible]

СРЕДА, 30

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40—Үглөөнэй гимнастика. 10.00—«Эдиршүүлэй творчество». 10.35—«Живет такой парень» — уран hайханай фильм. 12.10— — «Керчиин дүлэтэ жэлнүүд» — баримтата фильм. 12.40—Шэнэ hонин. 15.10—Дамжуулгын программа. 15.15 — Шэнэ hонин. 15.35 — «Челюскинская эпопея» — челюскинэй экспедициие абарhан тухай баримтата фильм. 16.35—«Шатарай hургуули». Эхилэгшэдэй класс. 17.05 — «Ород хэлэн». 17.35—«Нигериин Национальна hайндэр — Эрхэ сүлөөгөө олоhон үдэртэ» — кинопрограмма. 18.00—«Дохёогоо үгэгты, горнистнар!».

Улаан-Үдэ. 18.30—«Байгал»—программа.

Орбита. 19.00 — «Баатаршалга». 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ». 20.05—«Экономико гаргаша багатай байхэ ёhотой». Социалис Ажалай Герой, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат Е. П. Федюнин дамжуулгада хабаадаха. 20.15 — Концерт. 21.10—«Нюренберг. Ерээдүй тухай дурсалга» — баримтата фильмүүд. 22.00—«Время» 22.35—«Баримтата экран». 23.35—«Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ». 23.50 — «Дин Рид дуулана».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00 — «Гур-эмир» — эрдэм-дэлгэрүүлгын фильм. 13.10 — «Таанад. түрэлхидтэ!». 13.40 — Юрэнхы биологи. «Чарльз Дарвин», 9 кл. 14.10—А. И. Куприн. «Ажабайдалайнь, зохеохы ажалайнь хуудаhанууд». 9 кл. 14.55—Ботаника. «Зэрлиг болон таримал ургамалнуудай олон онсо шэнжэнүүд». 15.15 — «Шинии ленинскэ библиотекэ». 15.45 — «Багшада — хүгжэмэй хэшээл». 7 кл. (1-дэхи дамжуулга). 16.40 —«Жил-был человек» — эрдэм-дэлгэрүүлгын фильм. 17.00 — Немец хэлэн. 17.20—«Эртэ урдын Зүүн Зүгэй оронуудай искусство».

Улаан-Үдэ. 18.00 — Мультфильмнүүд.

Орбита. 18.30 — Оренбургын Гүрэнэй ород арадай [illegible] концерт.

Улаан-Үдэ. 19.00—«[illegible] агитаторнууд болон по[illegible] форматорнуудта туhал[illegible] 19.20 — «Дуумнай ээдэлэ[illegible] үхибүүдэй уран hайханай [illegible] лективүүдэй концерт. 19[illegible] Соносхолнууд. 19.45 — «[illegible] үшөө дахин наран»—уран hайханай фильм.

Орбита. 21.00 — «А[illegible] нойрсогты. багашуул!». [illegible] фильм. 21.15 — Гандбол[illegible] уласхоорондын мүрысөөн[illegible] нэрнүүд. СССР—Румыни. [illegible] — «Хани харилсаан»—теле[illegible] нал. 22.00—«Время». 22.35— [illegible] хая Одесса»—уран hайханай фильм. 24.00—Социалис[illegible] нуудай телевидениин баримтата фильмүүд.

ЧЕТВЕРГ, ОКТЯБРИИН, 1

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40—Үглөөнэй гимнастика. 10.00—«Харюусагты, горнистнар!». 10.30—«Тихая Одесса»—уран hайханай фильм. 11.55—«Эн-Эйч-Кей» гэжэ Японой радио ба телевидениин хүүгэдэй хоорой концерт. 12.40—Шэнэ hонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.15—Шэнэ hонин. 15.35—«Человек и море»—гэжэ телевизионно баримтата фильмүүдэй уласхоорондын X фестивалиин шанда хүртэhэн баримтата фильмүүд. 16.45 — «Прошедших дней очарованье...» — фильм-концерт.

Улаан-Үдэ. 17.15—«Байгал»—программа. 17.45—«Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 18.00—«Бэшүүрэй хүшэр хүндэ таряан» (2-дохи дамжуулга).

Орбита. 18.35—«Олон түмэнэй ленинскэ университет» Олониитын hанамжа: тэрэнэй бүридэлгэ ба аша нүлөө. 19.15 — «Октябриин нэгэн — үбэлэй сагта оролго». 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». 20.15—Футболоор УЕФА-гай кубок. ЦСКА —«Штурм» (Австри). 22.00—«Время». 22.35—Спортын hонин. 00.05—«Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Каракут» эрдэм-дэлгэрүүлгын фильм. 13.10—«Манай сэсэрлиг». 13.40 — И. С. Тургенев. «Отцы и дети» 9 кл. 14.10—«Багшада—экран». «Совет гүрэнэй ба хуулиин эшэ үндэhэн». «Совет обществын политическэ системэ». (КПСС—совет обществын хүтэлбэрилхы хүсэн) 8 кл. 14.40 — «Я. Смеляковой поэзи». 15.10—«До встречи, друг», «Бабочки», «Запасное колесо» —богони фильмүүд. 16.00—«Драматурги ба театр». «Режиссерой искусство» (1-дэхи дамжуулга). 16.45—«Жизнь в поиске»—баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00 — Мультфильм.

Орбита. 17.15—Кипрэй республикын Национальна hайндэр — Эрхэ сүлөөгөө олоhон үдэртэ»—кинопрограмма. —«Уран гартан». 18.00—[illegible] димир Шаталовай газар [illegible] огторгой»—баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 18.35—Сонос[illegible] нууд. 18.45—«Факел». [illegible] хүдэлмэришэн, шамда». [illegible] —«Манай итальянка»—[illegible] очерк.

Орбита. 20.00—«Хабарай [illegible] үдэр» — баримтата фильм. 20.15—«Кабардинка» гэжэ [illegible] рэнэй ансамблиин концерт. 21.00—«Амгалан нойрсо[illegible] багашуул!». Мультфильм. [illegible] —«Пропагандист тухай [illegible] телеочерк. 21.45—Гандбол[illegible] уласхоорондын мүры[illegible] Эхэнэрнүүд. ГДР—СССР. [illegible] —«Время». 22.35—«Актри[illegible] уран hайханай фильм. 22[illegible] «Балет тухай»

ПЯТНИЦА, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40—Үглөөнэй гимнастика. 10.00—«Хүхюу стартнууд». 10.45—«Актриса»—уран hайханай фильм. 12.00—Арадай инструментнүүд дээрэ наадагшадай бүхэроссин хоёрдохи конкурсдо хабаадагшадай концерт. 12.55—Шэнэ hонин. 15.10 — Дамжуулгын программа. 15.35—«Өөрөө өөртөө багша». Мелитополь городой 25-дахи hургуулиин хүмүүжүүлхы ажалай дүй дүршэл тухай баримтата фильм. 16.25—А. С. Грибоедов. «Горе от ума». 17.10 —«Москвагай комсомолой хэрэгүүд».

Улаан-Үдэ. 17.40—«Байгал». —программа. 18.10—«Саяан». «Хүдөө нютагта халуун хаhа эхилэнхэй».

Орбита. 18.35—Жак Дюклогой түрэhөөр 85 жэлэй ойдо. «XX зуун жэлэй коммунар»— баримтата фильм. 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». 20.00 —«Ажалай алдар солын түгые үргэгшэд». Үйлэдбэриин «АвтоЗИЛ» нэгэдэлэй түрүү бригада ба тэрэнэй бригадир Ю. Миронов тухай. 20.30—«Дача» —кинокомеди. 22.00—«Время». 22.35—«Кинопанорама». 00.05 —«Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Мокшодохи заповедник»—баримтата фильм. 13.10—Багшын ажалда хайша хэрэгээр хандалгатай тэмсэл». СССР-эй гэгээрэлэй министр М. А. Прокофьевой, hургуулинуудай директорнүүдтэй уулзалга». 13.35—Географи. «Оршон газарай нюрүүгай буулгабари». 5 кл. 14.05 — «Ажалладаг газарынь—космос» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 15.05—«Багшын ажалда хайша хэрэгээр хандалгатай тэмсэл» (дебталга). 15.30 —«Хүгжэмтэ модон»—эрдэм-дэлгэрүүлгын фильм. 15.05— «А. С. Пушкинай онтохонууд». 4 кл. 16.15—Түүхэ. «Эртэ урдын Египедтэ» 5 кл. 16.45—«Хабсагайнуудай дунда» баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 17.00—«Байгал» журналай хуудаhанууд.

Орбита. 17.40—Зэдэ[illegible] дуунуудна».

Улаан-Үдэ. 18.35—«Юр[illegible] сын агнуури» — кино[illegible] 18.45—«Элүүр энхэ урган[illegible] мүүжэ» гэhэн циклhээ. 19[illegible] «Гражданска обороной но[illegible] тинууд»—баримтата фильм.

Орбита. 20.00—Хоккейгээр СССР-эй чемпионат «Спартак» — «Кристалл». Забhартаi. 20.35— «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 22.00—«Время». 22.35—«Ну, как же так, [illegible] тор?»—уран hайханай фильм (ГДР). 24.00—Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. ЦСКА—«Крылья Советов».

СУББОТО, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Орбита. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05—«Хүүгэдтэ ан амитад тухай». 10.35 — «Таанад түрэлхидтэ!» 11.05—«Һолонго» «Арадай уран бэлигэй телевизионно программануудай уласхоорондын IV фестиваль. «Оберландугаар үбэлдөө аяншалга» (ГДР).

Улаан-Үдэ. 11.30—«Зэдэлыш, дуунууднай»—хүүгэдэй уран hайханай коллективүүдэй концерт. 11.45—«Факел». «Пост дээрээ байнаб ди». 12.20—Шэнэ hонин (буряадаар). 12.30—«Һайндэрөөр, хүндэтэ багша!» — теле-харагшадай захилаар концерт. 13.05—«Ералаш» хүүгэдэй бүхэсоюзна шог ёгто киножурнал.

Орбита. 13.20—«Аюулгүйн харгы». 13.50—«Спортлотогой» 40 тираж. 14.00—«Мирзо Турсун-Задегэй түрэhөөр 70 жэлэй ойдо». 14.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». 15.00—Гүрэнэй страхованиин 60 жэлэй ойдо. СССР-эй Гүрэнэй страхованиин Главна управлениин начальник Л. А. Мотылев үгэ хэлэхэ. 15.15 — «Холо, ойрын дуунууд». 16.00—«Тамбу-Ламбу»—үхибүүдтэ уран hайханай фильм. 16.30—«Ан амитанай ажамидарал». 17.30—«Минии городой аялгенууд». Казахстанай залуу гүйсэдхэгшэдэй эстрадна концерт. 18.10—«Хүдөөгэй ажалшадта»—концерт. 19.45—Политическэ шэнжэлэгшэ Ю. А. Летуновой хөөрөөн. 20.15—«Царь Федор Иоаннович». СССР-эй Гүрэнэй академическэ Бага театрай фильм-зүжэг. 22.00—«Время». 22.35—«Царь Федор Иоаннович»—фильм-зүжэгэй үргэлжэлэл.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Орбита. 11.30—«Уран зурааша тухай хөөрөөн». Е. Честняков. 11.55—«Манай дуратай номууд». 12.40—Ф. Шопенэй зохёолнууд.

Улаан-Үдэ. 13.20—Мультфильмнүүд. 14.00—«Потрясающий Берендеев»—үхибүүдтэ уран hайханай фильм.

Орбита. 15.15—Дамжуулгын программа. 15.20—«Элүүр энхэ байлга». 16.05—«Үглөөнэй почто». 16.35—«Киногоор аяншалагшадай клуб». 17.3[illegible] Д. Мамин-Сибиряк. «Ха[illegible] уурхай»—М. Н. Ермоловагай нэрэмжэтэ Москвагай театрай фильм-зүжэг. 20.10—«Ке[illegible] чи: hэргээгдэhэн ажабайдал» баримтата фильм. 21.00—«А[illegible] галан нойрсогты, багашуул!» «Шэдитэ экран». 21.15—«Хүг[illegible] жэмтэ киоск». 21.45—«Масл[illegible] Новониколаевка» —баримтата фильм. 22.00—«Время». 22.[illegible] Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Спартак»—«Химик» (Воскресенск). (2, 3 наадануд).

Редактор Р. Б. ГАРМАЕВ

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор—2-54-54, приемная —2-54-93, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь —2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-60-91, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства —2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, информации—2-34-05, перевод—2-54-93, писем и селькоров —2-67-81, корректорская—2-35-95, машинное бюро—2-57-63 фотолаборатория—2-33-61, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств полиграфии и книжной торговли.

Н-04692. Заказ № 224. Индекс [illegible]